

VILNIAUS APSKRITIES EKONOMIKOS STRUKTŪRA IR RAIDA

Regioninė ekonomikos apžvalga

Parengta 2023 m. kovo 31 d.

Santrauka

- Vilniaus apskritis yra **didžiausia ir labiausiai ekonomiškai išsivysčiusi** Lietuvoje. Joje sukuriama 43,1% Lietuvos BVP. BVP vienam gyventojui siekia 29,8 tūkst. Eur (49% daugiau nei šalies vidurkis).
- Beveik pusė (47,4%) apskrities BVP sukuriama 2 sektoriuose: paslaugų (prekybos, transporto, apgyvendinimo ir maitinimo) bei viešajame (viešojo valdymo, gynybos, švietimo, žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo).
- Didžiausios tarp apskričių **materialinės investicijos** (50,2% didesnės nei šalies vidurkis) sudaro galimybes diegti technologines naujoves, didinti našumą ir konkurencingumą.
- 2,6 karto didesnės **tiesioginės užsienio investicijos**, palyginti su šalies vidurkiu, rodo išplėtotus ilgalaikius tarptautinius ekonominius verslo ryšius ir eksporto augimo galimybes.
- Vilniaus apskrityje, kaip ir kitur šalyje, **dominuoja labai mažos įmonės**. Jų skaičius auga labiausiai.
- Vilniaus apskritis yra vienintelė šalyje, kurioje naujai įregistruotų JA skaičius per 2022 m. didėjo.
- Darbo našumas Vilniaus apskrityje veikiančiose įmonėse buvo 20,3% didesnis nei šalies vidurkis. Našiausias buvo **paslaugų (elektros, dujų, vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo bei nekilnojamojo turto operacijų)** sektorius. Taip pat išsiskiria **apdirbamoji gamyba**.

Santrauka

- **Lietuviškos kilmės prekių eksporto** vertė 2022 m. siekė 19,5% visos lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- Vilniaus apskrities eksporto struktūroje dominuoja ne prekių, o **paslaugų eksportas**, kuris 2022 m. sukūrė **55,5% visos eksporto vertės** (ir ši dalis buvo didžiausia tarp apskričių).
- Šios apskrities ekonomika **silpnai orientuota į eksportą** – bendra prekių ir paslaugų eksporto vertės dalis pardavimuose (33,4%) 2022 m. buvo beveik mažiausia tarp apskričių. Tai susiję ir su ekonomikos struktūra, kurioje didelę dalį sudaro viešojo valdymo paslaugos.

Makroekonominiai rodikliai

- Bendrasis vidaus produktas (BVP)
- Materialinės investicijos
- Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)
- Darbo rinka
- Darbo našumas
- Darbo užmokestis

Bendrasis vidaus produktas (BVP)

BVP Vilniaus apskirtyje yra didžiausias ir auga sparčiausiai šalyje

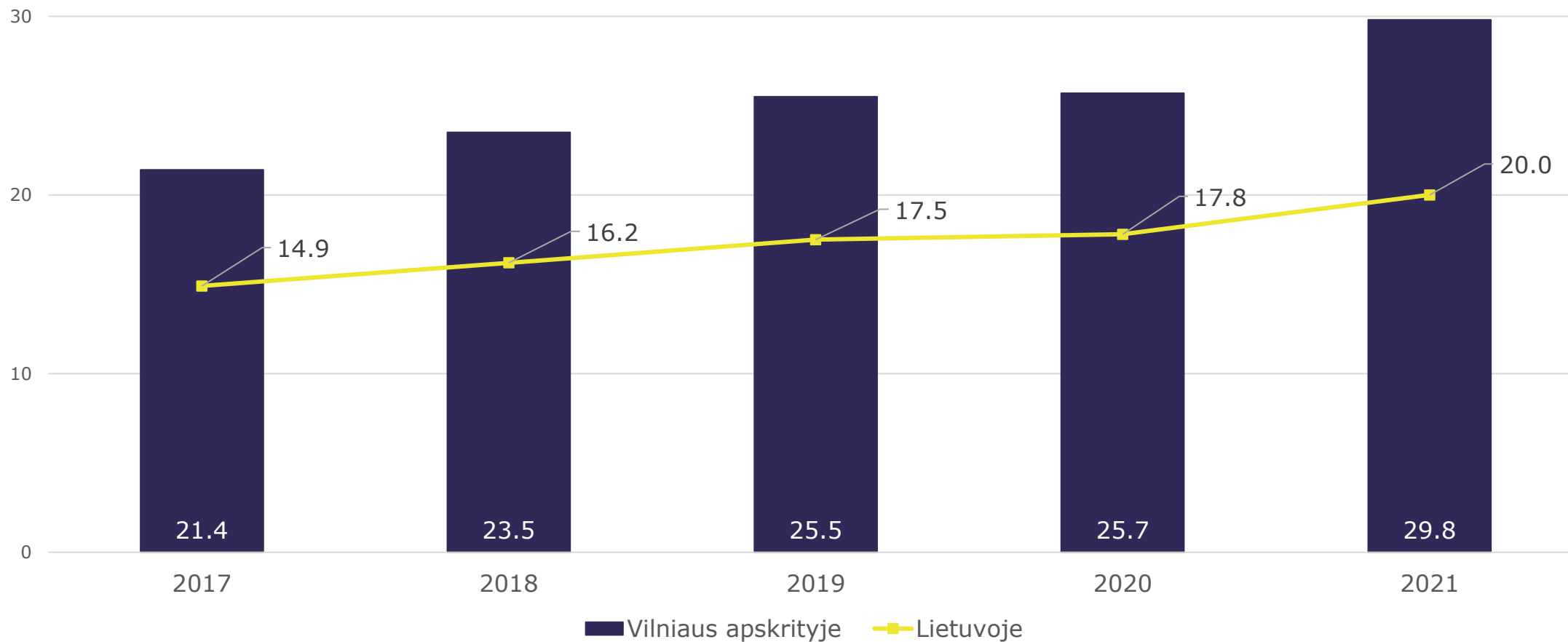
BVP to meto kainomis, 2021 m.

Apskritis	BVP to meto kainomis, mln. Eur	Struktūra, %	Metinis pokytis, mln. Eur	Metinis pokytis, %	Pokytis 2017-2021 m.	Vidutinis metinis pokytis (2017-2021), %
Lietuvos Respublika	56179,1	100,0	6409,5	12,9%	13902,8	7,4%
Vilniaus apskritis	24237,3	43,1	3017,4	14,2%	7043,4	9,0%
Kauno apskritis	11637,2	20,7	1430,2	14,0%	3011,4	7,8%
Klaipėdos apskritis	5945,2	10,6	629,2	11,8%	1174,2	5,7%
Šiaulių apskritis	3917,1	7,0	383,2	10,8%	804,0	5,9%
Panevėžio apskritis	3023,6	5,4	261,1	9,5%	543,4	5,1%
Telšių apskritis	1792,7	3,2	193,8	12,1%	310,2	4,9%
Marijampolės apskritis	1627,1	2,9	139,0	9,3%	327,4	5,8%
Alytaus apskritis	1574,1	2,8	145,1	10,2%	259,3	4,6%
Utenos apskritis	1422,4	2,5	103,8	7,9%	240,8	4,7%
Tauragės apskritis	1002,4	1,8	106,8	11,9%	188,7	5,4%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

📊 BVP vienam gyventojui 49% viršija šalies vidurkį

BVP vienam gyventojui, tūkst. Eur

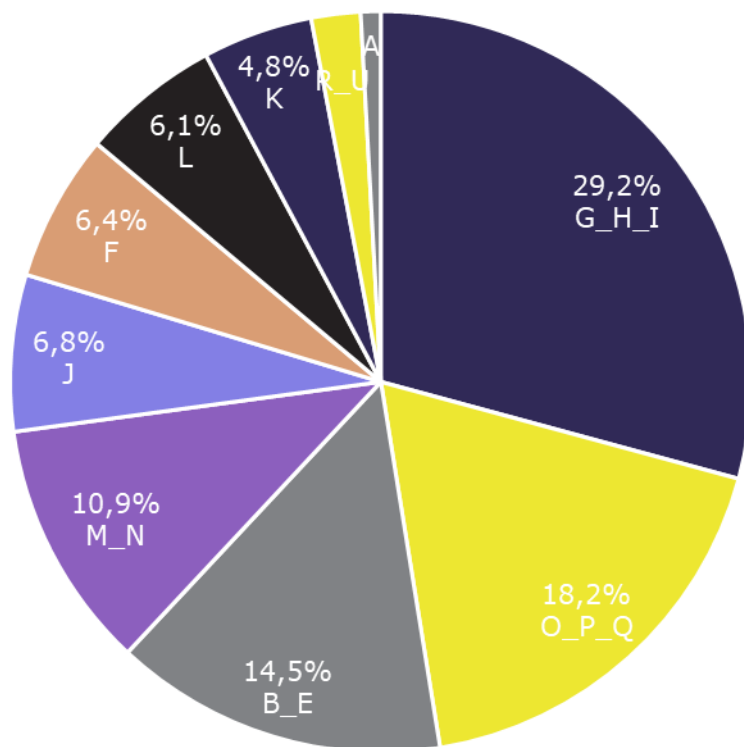

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

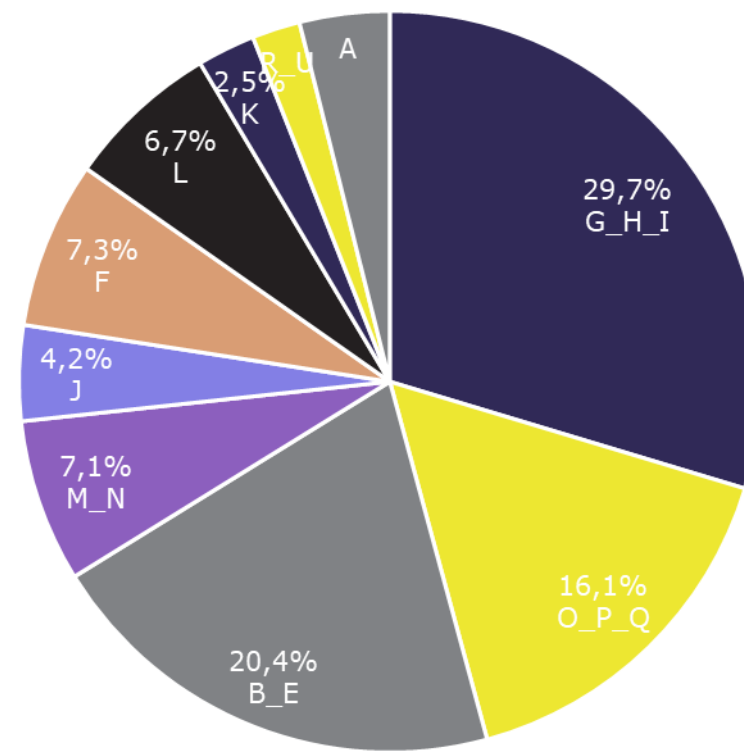
// Beveik pusė Vilniaus apskrities BVP sukurama paslaugų bei viešajame sektoriuose

Bendrosios pridėtinės vertės struktūra, 2020 m.

Vilniaus apskrityje

Lietuvoje

G_H_I - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; O_P_Q - Viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; B_E - Pramonė; M_N - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; administracinė ir aptarnavimo veikla; J - Informacija ir ryšiai; F - Statyba; L - Nekilnojamojo turto operacijos; K - Finansinė ir draudimo veikla; R_U - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

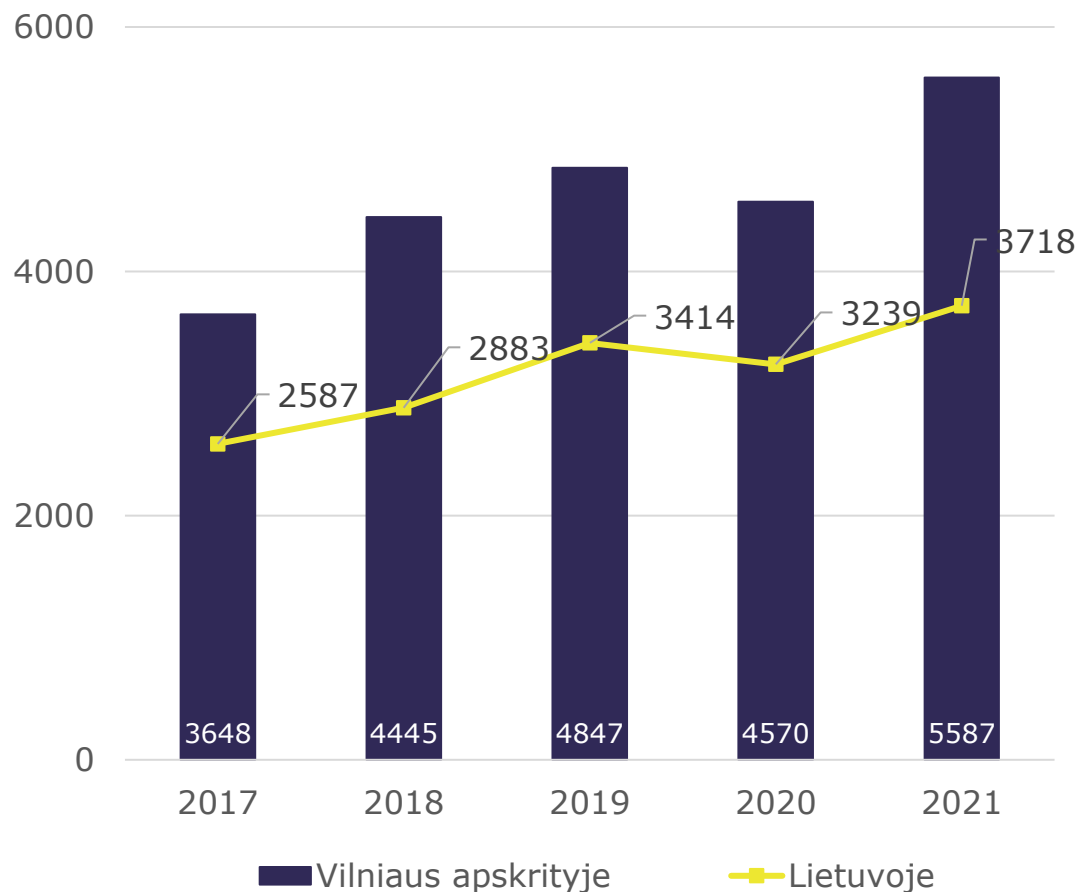

Materialinės investicijos

Materialinės investicijos Vilniaus apskrityje yra didžiausios ir auga sparčiausiai šalyje

Materialinės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

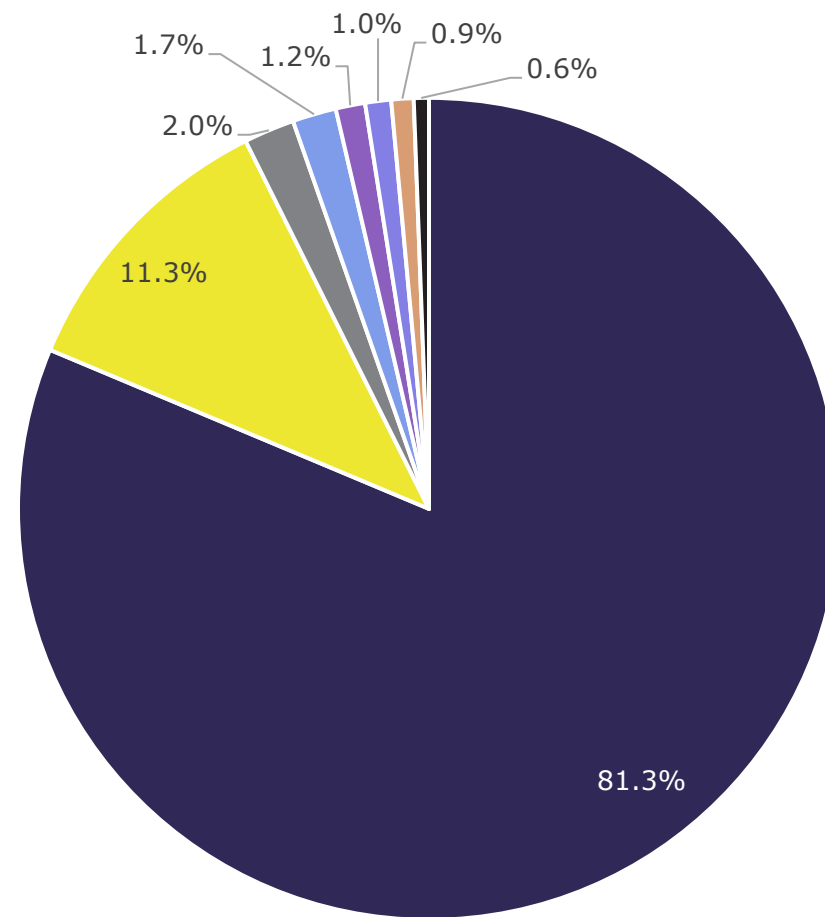
- Materialinės investicijos (to meto kainomis) 2021 m. Vilniaus apskrityje sudarė **4,5 mlrd. eurų**, arba **43,6%** visų materialinių investicijų tais metais Lietuvoje.
- **2021 m.** per metus materialinės investicijos Vilniaus apskrityje padidėjo **778,6 mln. eurų** (arba **20,6%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, materialinės investicijos Vilniaus apskrityje padidėjo **1,6 mlrd. eurų** arba vidutiniškai **po 11,6%** kasmet (Lietuvoje augo po 9,3%).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

80% Vilniaus apskrities materialinių investicijų 2021 m. koncentravosi Vilniaus miesto savivaldybėje

Materialinių investicijų pasiskirstymas 2021 m. Vilniaus apskrityje pagal savivaldybes

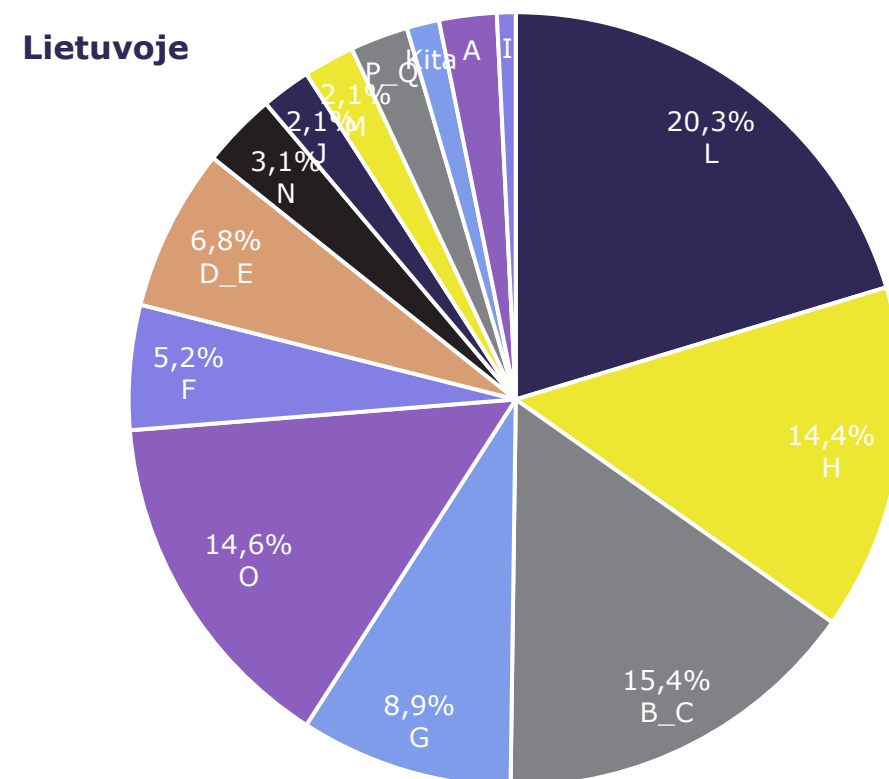
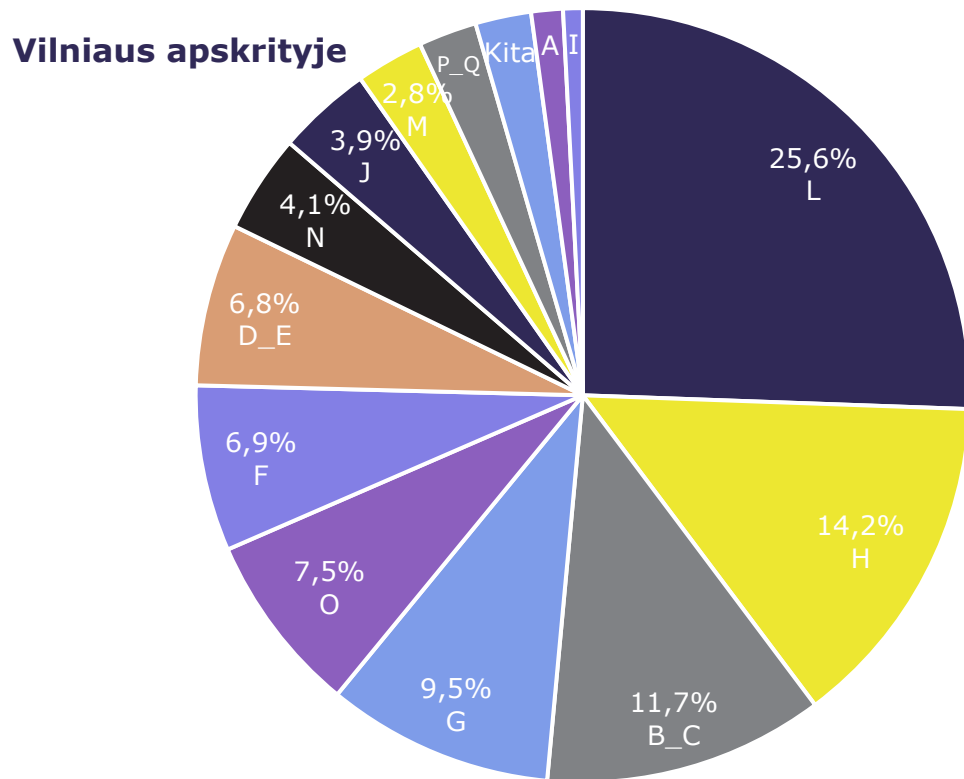
Vilniaus m. sav.	81,3%
Vilniaus r. sav.	11,3%
Trakų r. sav.	2,0%
Elektrėnų sav.	1,7%
Ukmergės r. sav.	1,2%
Švenčionių r. sav.	1,0%
Šalčininkų r. sav.	0,9%
Širvintų r. sav.	0,6%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai

Vilniaus apskrityje daugiausiai į materialųjį turtą investuoja nekilnojamojo turto operacijų veiklos įmonės

Materialinės investicijos pagal ekonomines veiklos rūšis, 2021 m.

L - Nekilnojamojo turto operacijos; H - Transportas ir saugojimas; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; O - Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas; F - Statyba; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; J - Informacija ir ryšiai; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; Kita - Kitos ekonominės veiklos rūšys; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

2021 m. sparčiausiai augo materialinės investicijos transporto ir saugojimo veikla užsiimančiose įmonėse

Materialinės investicijos ir jų pokytis Vilniaus apskrityje 2021 m.

Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	778572	20,6%
Transportas ir saugojimas	268523	71,2%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	177466	49,9%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	102561	31,3%
Statyba	99655	46,2%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	59265	23,8%
Informacija ir ryšiai	53882	42,9%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	51431	37,9%
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas	39652	13,1%
Kitos ekonominės veiklos rūšys	7515	7,6%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	6928	22,9%
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	3806	3,6%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	-13670	-18,5%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	-31634	-19,7%
Nekilnojamojo turto operacijos	-46808	-3,9%

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

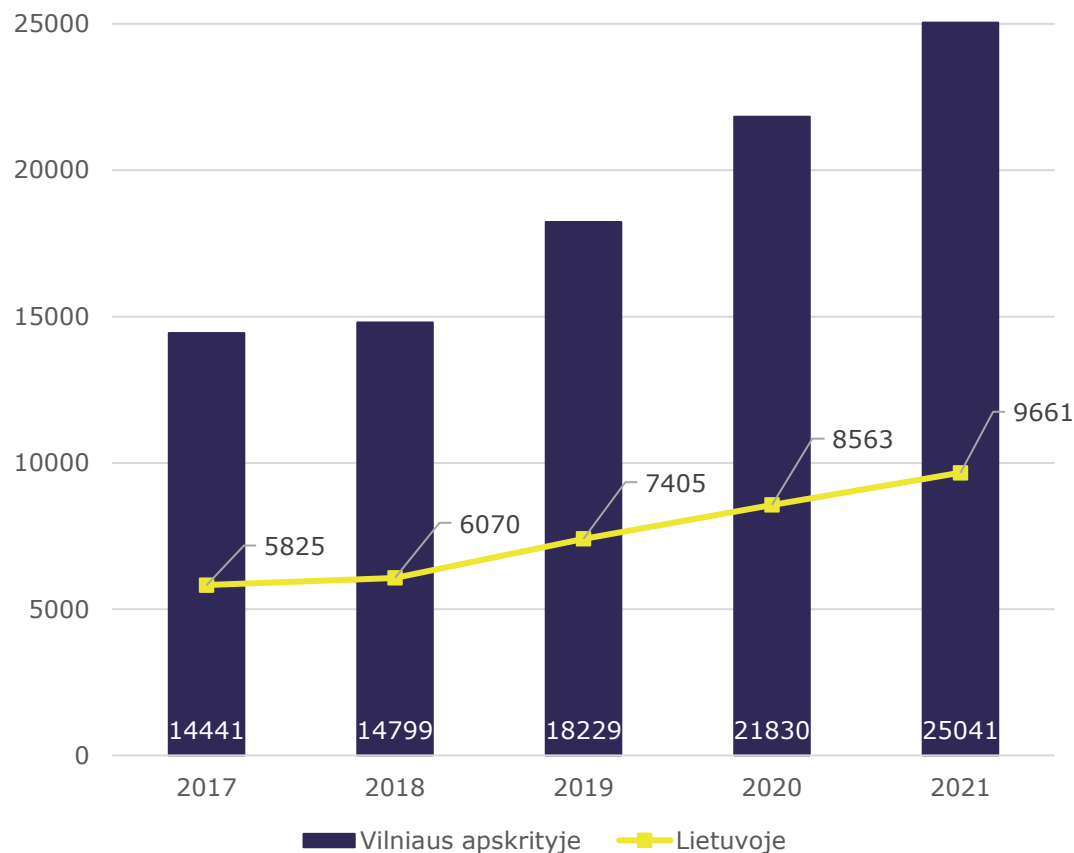
Tiesioginės užsienio investicijos (TUI)

3/4 šalies TUI tenka Vilniaus apskričiai

Tiesioginės investicijos, tenkančios 1-am gyventojui, Eur

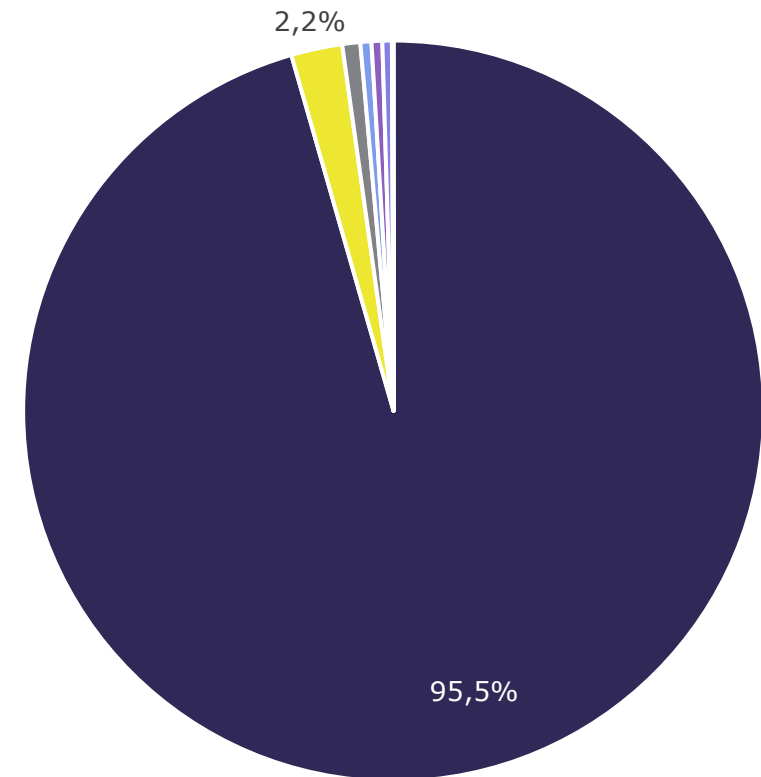
- Sukauptosios tiesioginės užsienio investicijos 2021 m. Vilniaus apskrityje sudarė **20,5 mlrd. eurų**, arba **75,6%** visų TUI Lietuvoje.
- **2021 m.** per metus TUI Vilniaus apskrityje padidėjo **2,4 mlrd. eurų** (arba **13,0%**).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, TUI Vilniaus apskrityje padidėjo **8,9 mlrd. eurų** arba vidutiniškai **po 15,2%** kasmet (Lietuvoje – po 13,5%).

Praktiškai visos apskrities TUI 2021 m. koncentravosi Vilniaus miesto savivaldybėje

TUI pasiskirstymas 2021 m. Vilniaus apskrityje pagal savivaldybes

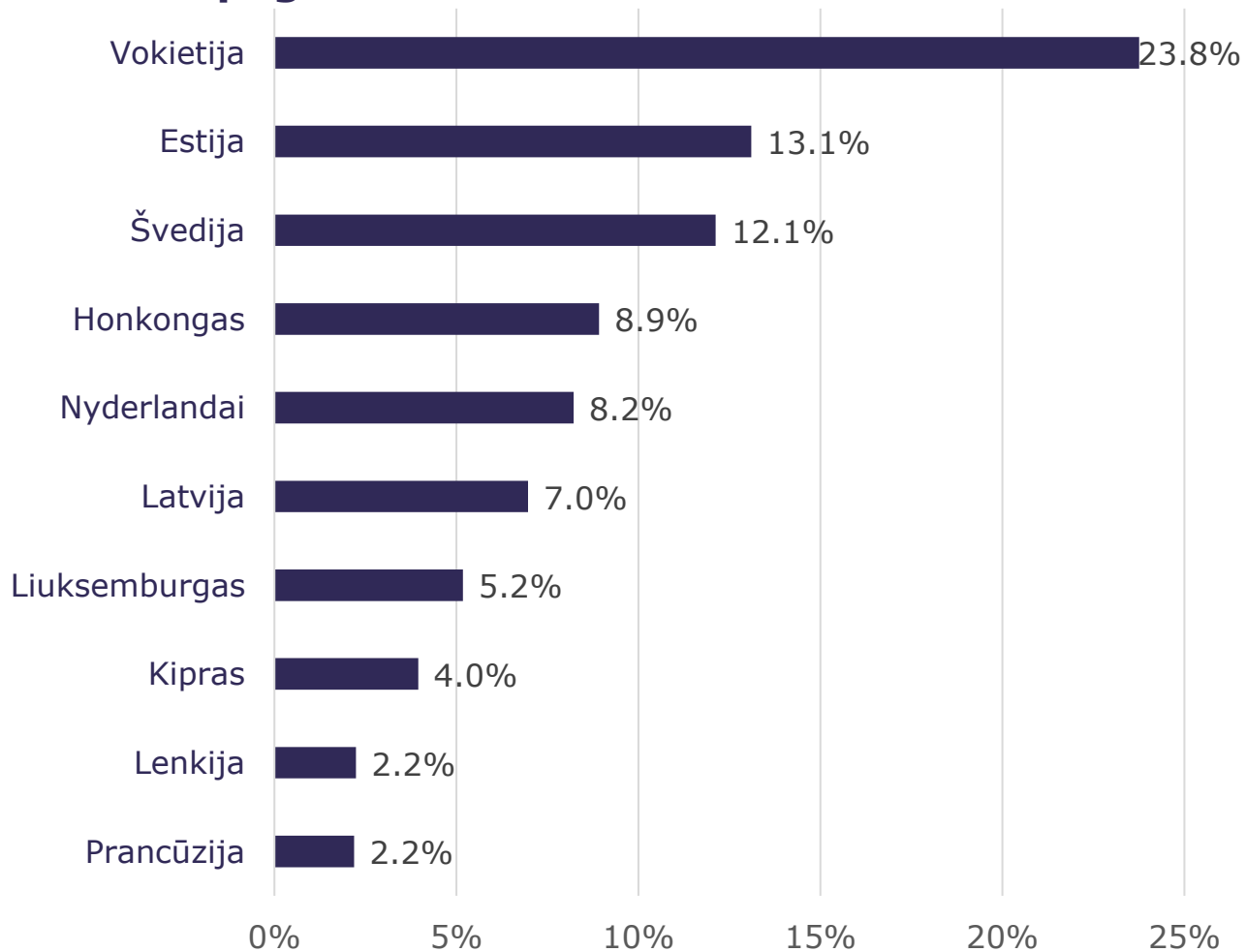
Vilniaus m. sav.	95,5%
Vilniaus r. sav.	2,2%
Švenčionių r. sav.	0,8%
Elektrėnų sav.	0,5%
Trakų r. sav.	0,5%
Ukmergės r. sav.	0,4%
Širvintų r. sav.	0,1%
Šalčininkų r. sav.	0,0%

Daugiausiai TUI atkeliavo iš Vokietijos

Tiesioginės užsienio investicijos Vilniaus apskrityje, 2021 m. pagal šalis

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra

Ekonominės veiklos pritraukę daugiausiai tiesioginių užsienio investicijų Vilniaus apskirtyje, 2021 m.

Finansinė ir draudimo veikla
(47,3%) (*Lietuvoje 36,6%*)

Didmeninė ir mažmeninė prekyba,
variklinių transporto priemonių ir
motociklų remontas (10,2%)
(*Lietuvoje 10,0%*)

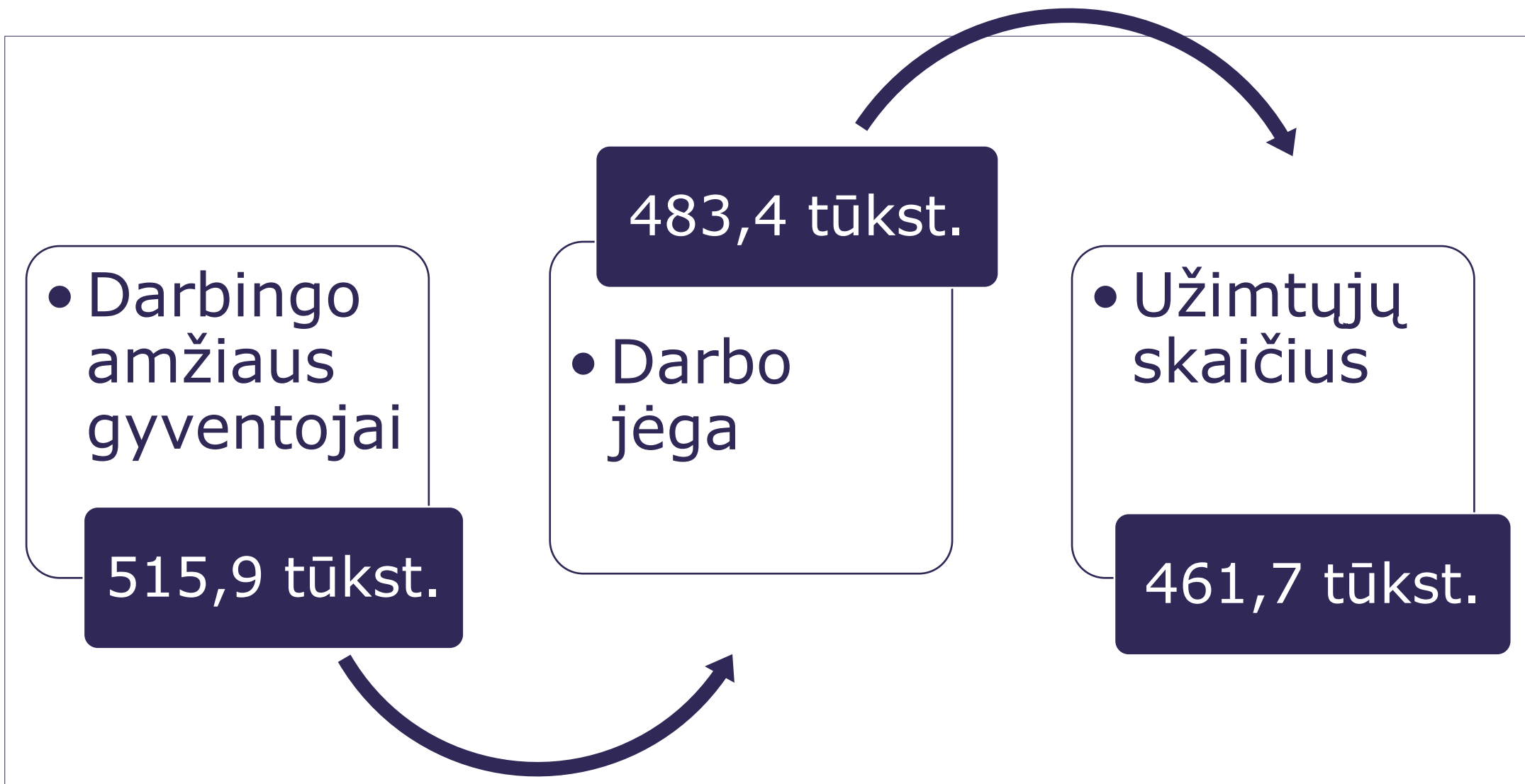
Informacija ir ryšiai (8,4%)
(*Lietuvoje 6,5%*)

Darbo rinka

↳ Darbo rinka Vilniaus apskrityje, 2022 m.

Didžiausia darbingo amžiaus gyventojų dalis šalyje

63,1%

Darbingo amžiaus gyventojų dalis nuo visų gyventojų Vilniaus apskrityje. Lietuvoje ši dalis siekia vidutiniškai 62,3% (nuo 61,6% Klaipėdos apskrityje iki 63,1% Vilniaus apskrityje)

Užimtųjų pasiskirstymas pagal lytį

47,6%

Vyrai (Lietuvoje 48,9%)

52,4%

Moterys (Lietuvoje 51,1%)

Aukščiausias šalyje darbo jėgos

aktyvumo lygis (15-64 m. amžiaus gyventojų)

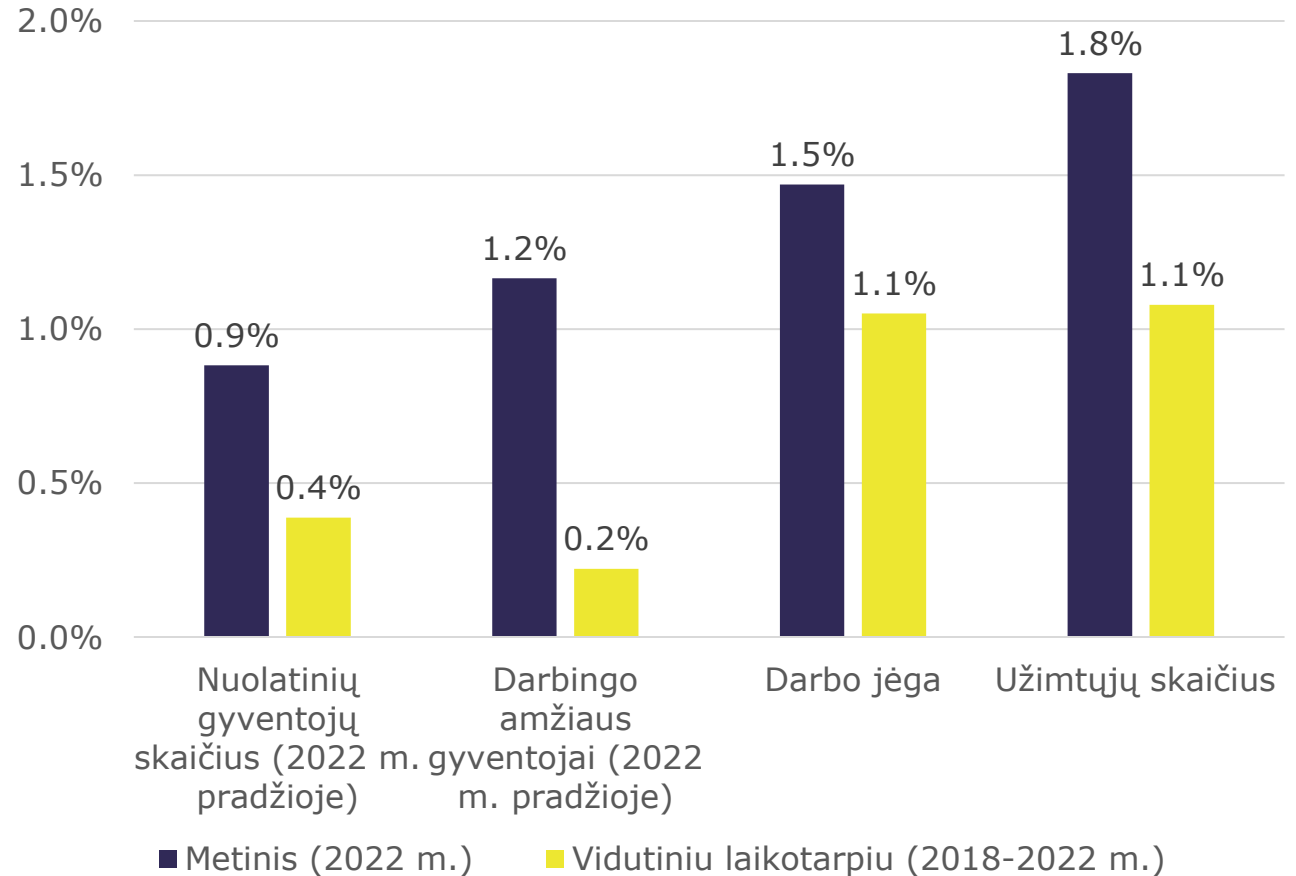
83,3%

Lietuvoje siekia 78,6%. Apskrityje per metus išaugo 0,2 procentinio punkto, Lietuvoje paaugo 0,3 procentinio punkto

Vidutiniu laikotarpiu spartesnis gyventojų skaičiaus augimas didina ir darbo jėgą. Tačiau pastebimas ir gyventojų senėjimas.

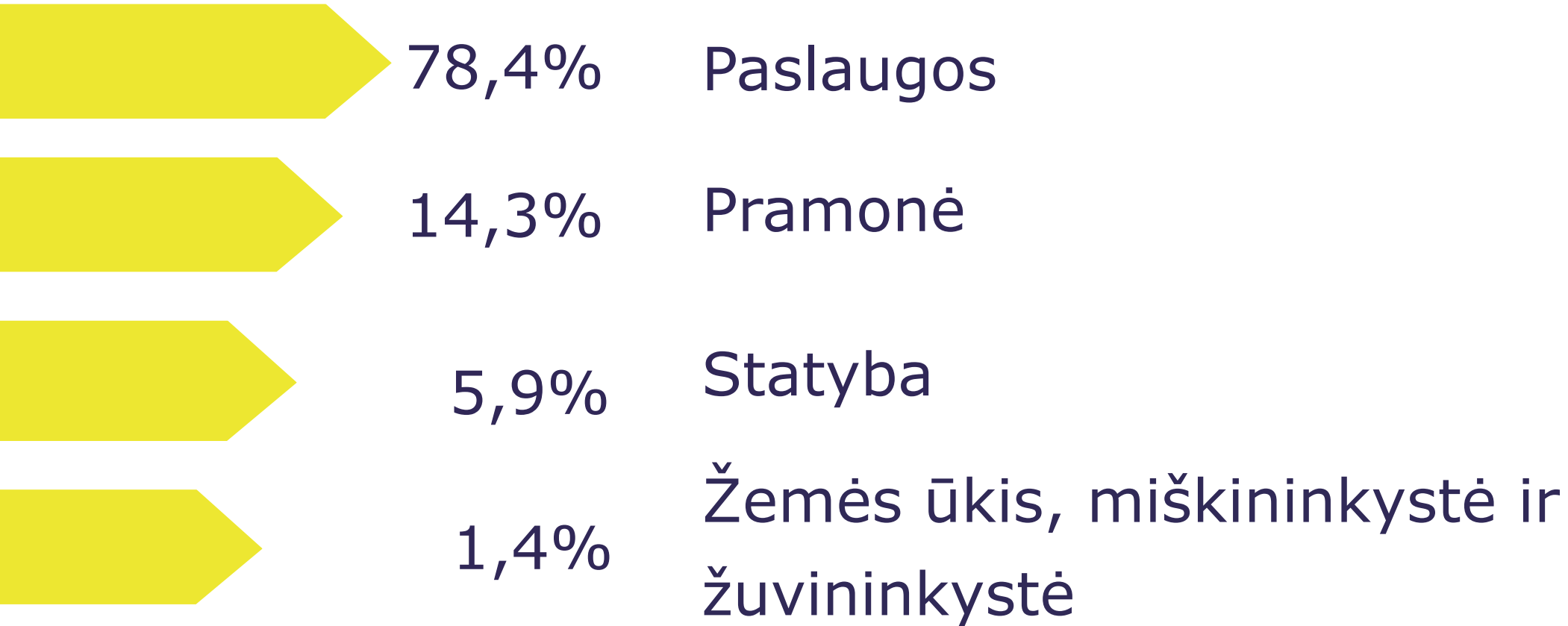
Pokyčiai darbo rinkoje Vilniaus apskrityje, %

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Vilniaus apskrities užimtųjų pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis

Vilniaus apskritis labiausiai specializuojasi informacijos ir ryšių (IRT) veikloje

* **Regioninis koeficientas** parodo, ar santykinis vidutinis samdomų darbuotojų skaičius tam tikroje ekonominėje veikloje regione yra didesnis negu vidutiniškai šalyje. Jeigu koeficientas viršija 1 – didesnis, jeigu ne – mažesnis. Šis koeficientas yra specializacijos indikatorius.

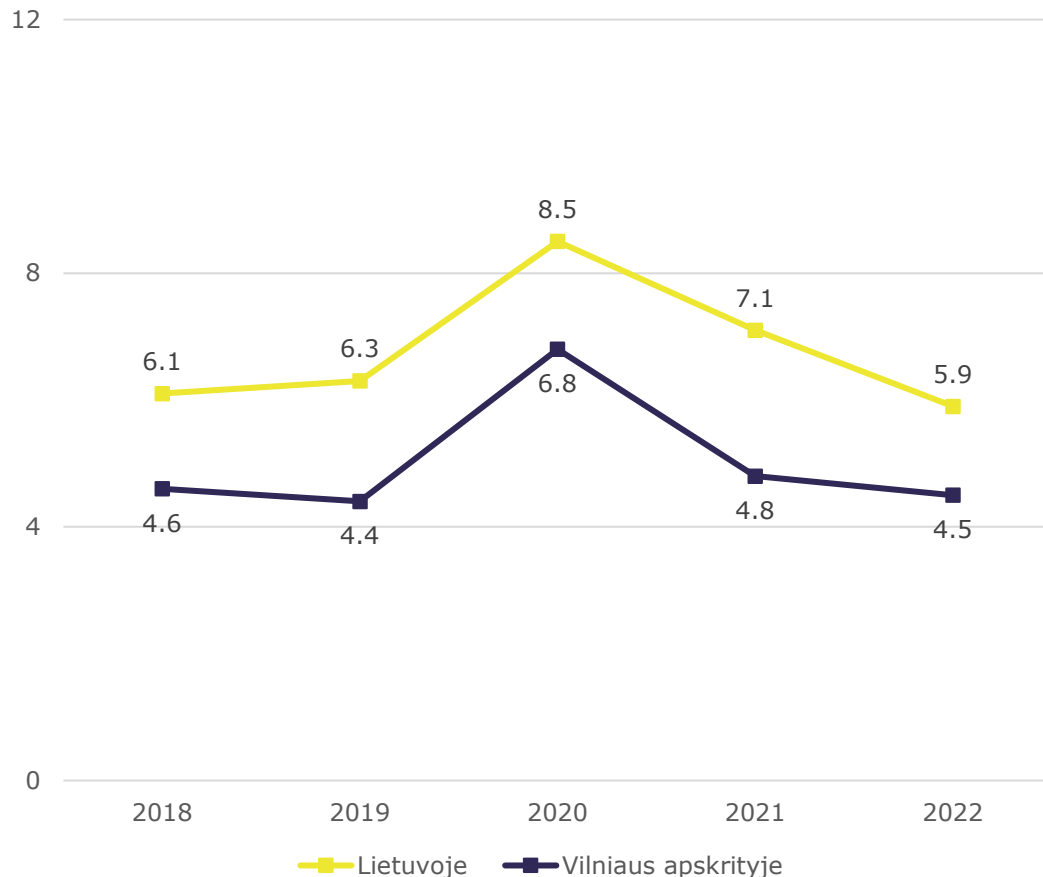
Santykinis dirbančiųjų užimtumas: regioninio specializacijos koeficiento* reikšmės Vilniaus apskrityje pagal ekonominės veiklos rūšis 2021 m.

Ekonominė veikla	Regioninis koeficientas
Informacija ir ryšiai	1,8
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	1,5
Administracinė ir aptarnavimo veikla	1,4
Nekilnojamojo turto operacijos	1,2
Miškininkystė ir žuvininkystė	1,0
Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla	1,0
Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla	1,0
Transportas ir saugojimas	1,0
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla	1,0
Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	1,0
Statyba	0,9
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas	0,8
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	0,6

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

≡ Nedarbo lygis Vilniaus apskrityje veikia šalies nedarbo tendencijas

Nedarbo lygis (%) Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, 2022 m.

- **Nedarbo lygis 2022 m.**
 - 4,8% – Vyrų
 - 4,2% – Moterų
- **Bedarbiai – 21,7 tūkst.**
 - 11,1 tūkst. - vyrai (51,2%)
 - 10,6 tūkst. – moterys (48,8%)
- 2022 m. per metus **bedarbių** skaičius **sumažėjo 5,7%**. Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., bedarbių skaičius **didėjo po 0,3%** kasmet.

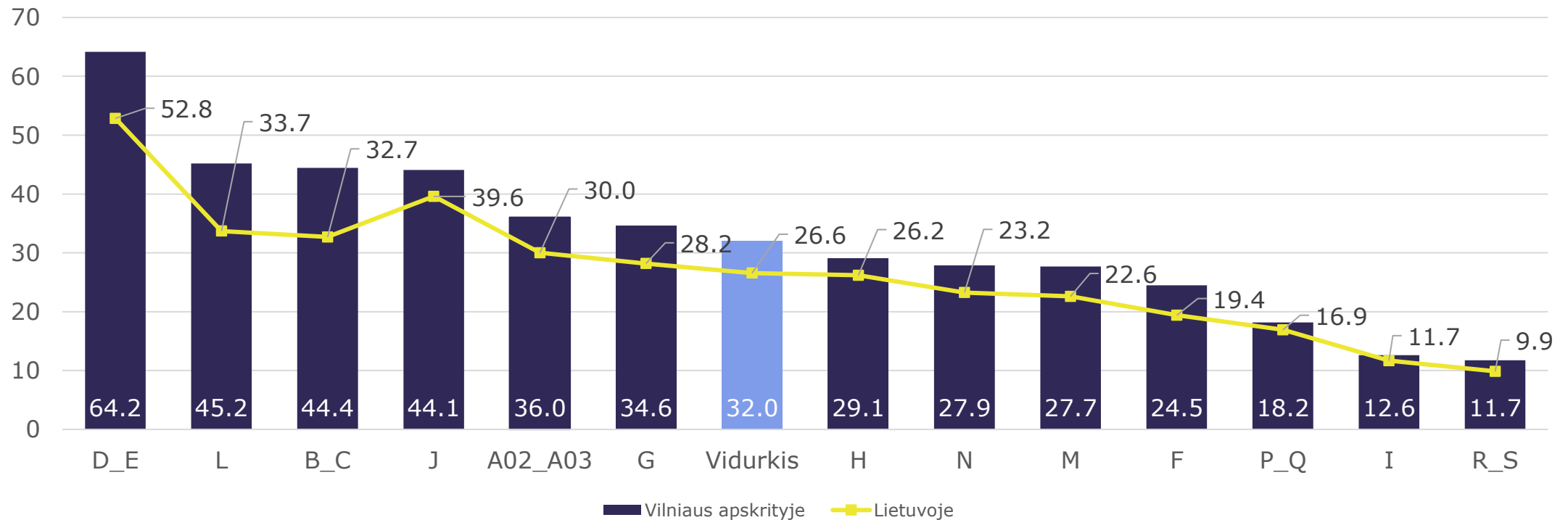
Darbo našumas

Visos ekonominės veiklos Vilniaus apskrityje labiau našios nei vidutiniškai Lietuvoje

Pridėtinė vertė, tenkanti 1-am dirbančiajam per metus (tūkst. Eur), 2021 m.

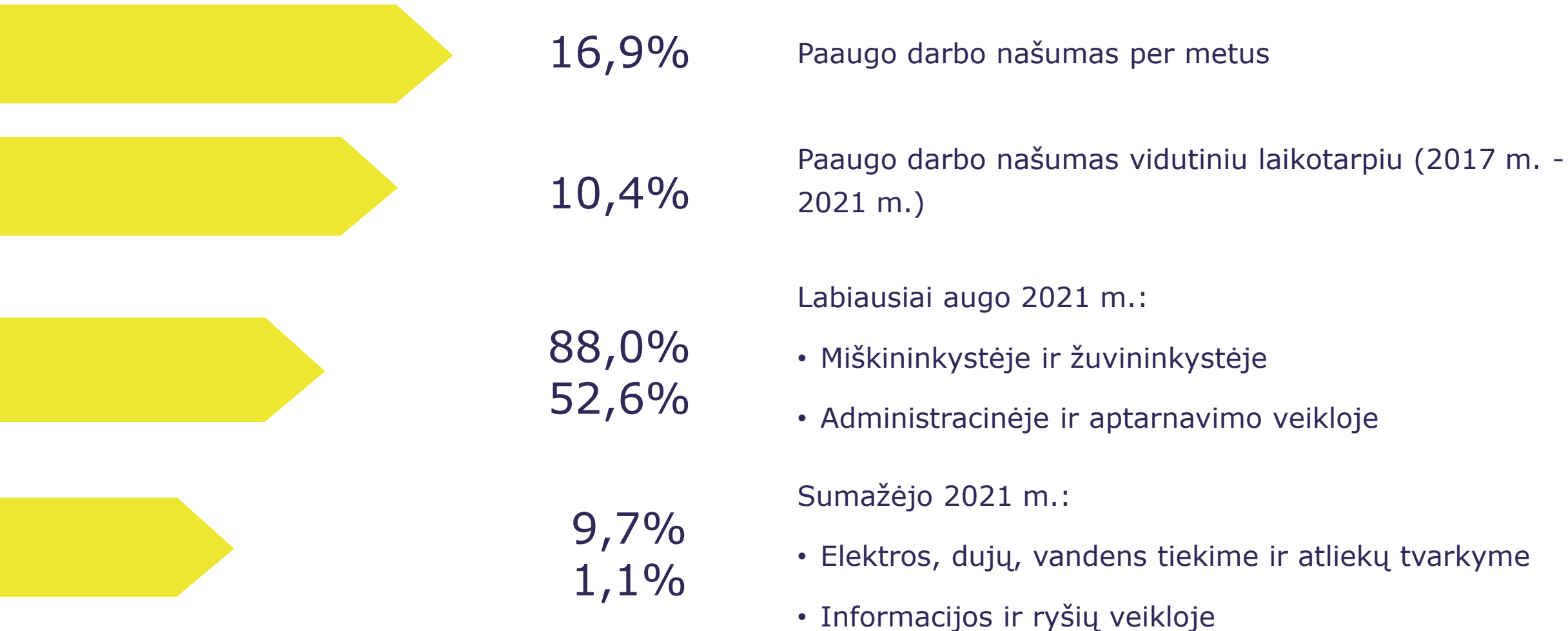

D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; L - Nekilnojamojo turto operacijos; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; J - Informacija ir ryšiai; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė; G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; H - Transportas ir saugojimas; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; F - Statyba; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Darbo našumo pokytis Vilniaus apskrityje

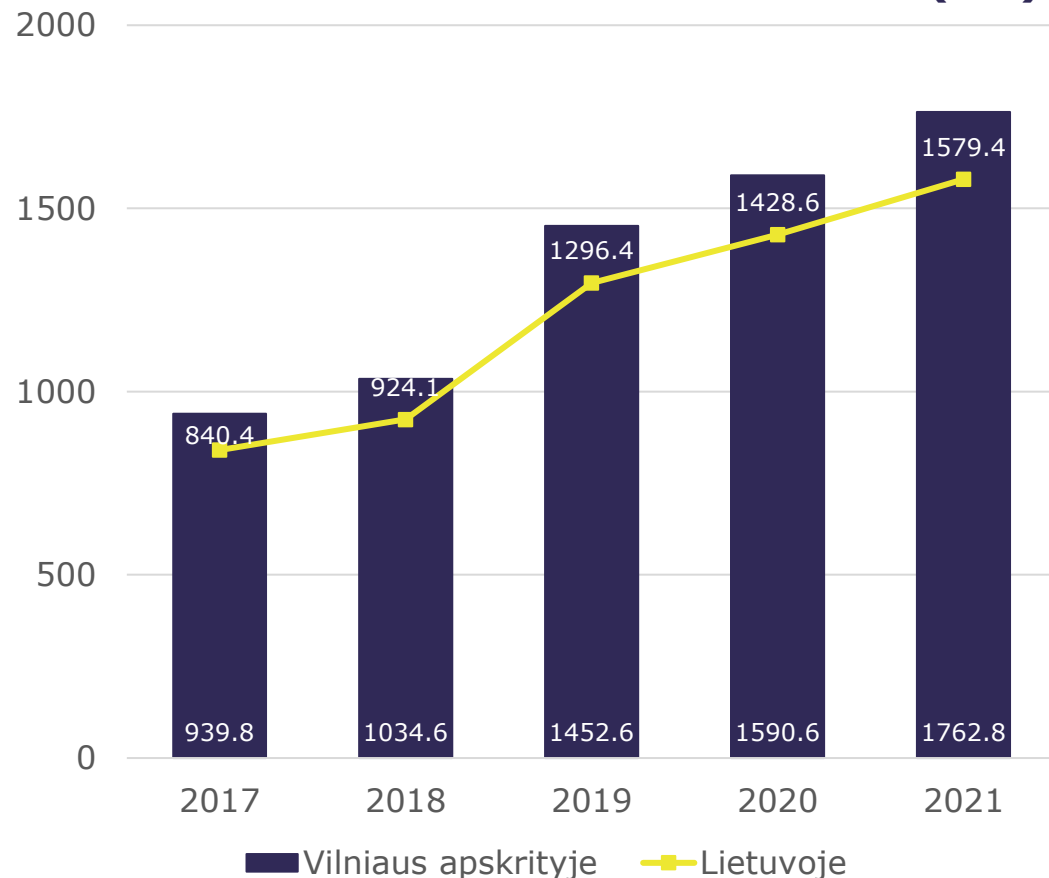

Darbo užmokestis

Vilniaus apskrityje mėnesinis DU vidutiniškai 12% viršija šalies vidutinį mėnesinį DU

Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) (bruto), Eur

- 2021 m. Vilniaus apskrityje vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (DU) siekė **1762,8 eurus** (bruto)
- **2021 m.** per metus vidutinis mėnesinis DU Vilniaus apskrityje padidėjo **172 eurai** (arba **10,8%**)
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo **2017 m. iki 2021 m.**, DU Vilniaus apskrityje didėjo vidutiniškai **po 9,8%** kasmet (Lietuvoje augo – 9,9%)
- Didžiausias DU **informacijos ir ryšių** (2943,7 Eur) bei **finansinėje ir draudimo** veiklose (2766,7 Eur)
- Mažiausias DU **apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikloje** (1078,5 Eur)

Pastaba. Nuo 2019 m. sausio 1 d. pakeisti darbdavio ir darbuotojo mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai. Bruto darbo užmokestis indeksuotas 1,289 karto.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Veršlumas ir eksportas

- Juridiniai asmenys
- Mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ)
- Fiziniai asmenys
- Apyvarta
- Eksporto struktūra
- Prekių eksportas

Pagrindiniai verslumo rodikliai Vilniaus apskrityje, 2018-2022 m.

Rodikliai	2018	2019	2020	2021	2022
I. Juridiniai asmenys, vnt.					
Neišregistruotų juridinių asmenų skaičius metų pradžioje	102222	106079	110319	115349	120821
Per metus įregistruotų juridinių asmenų skaičius	5683	6143	6353	7393	7514
Per metus išregistruotų juridinių asmenų skaičius	1881	1915	1349	1826	14174
Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje	35089	35561	36666	37145	39836
Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje	34923	35384	36478	36945	39639
Per metus įregistruota MVĮ	5077	5432	5651	6874	6691
Per metus išregistruota MVĮ	1707	1641	1177	1504	10117
Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje	413423	412398	417911	419568	419521
Darbuotojų skaičius veikiančiose MVĮ metų pradžioje	267298	265155	263602	260155	260995
II. Fiziniai asmenys					
Savarankiškai dirbantys asmenys, tūkst.	45,6	47,1	42,7	39,6	46,9
Asmenys, įsigiję verslo liudijimus, vnt.	31170	34784	31958	30808	34931
III. Verslumo lygio rodiklis					
Veikiančių MVĮ skaičius 1000 gyventojų	43,4	43,7	44,4	45,6	48,5

Juridiniai asmenys

“ Juridiniai asmenys

2023 m. pradžioje Vilniaus apskrityje veikė **114151** juridinis asmuo, **45,6%** visų juridinių asmenų skaičiaus Lietuvoje.

Per metus **sumažėjo 6670** juridiniais vienetais arba **5,5%** (mažėjo sparčiausiai Lietuvoje (3,1%)). Vidutiniu laikotarpiu (2019 m. pradž.-2023 m. pradž.) juridinių asmenų skaičius **išaugo 8072** vienetais arba **po 1,9%** kasmet (Lietuvoje augo po 1,5%).

2022 m. per metus Vilniaus apskrityje **įregistruota 7514** naujų juridinių vienetų (**51,7%** visų šalyje įregistruotų 2022 m.) Per metus jų skaičius **padidėjo 121** vienetu arba 1,6% (vienintelė apskritis, kurioje įregistruotų juridinių vienetų skaičius per metus didėjo; Lietuvoje sumažėjo 3,8%). Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) skaičius **išaugo 1831** arba **po 7,2%** kasmet (Lietuvoje – po 5,4%).

2022 m. per metus Vilniaus apskrityje **išregistruoti 14174** juridiniai vienetai (62,7% visų išregistruotų šalyje) . Per metus jų skaičius **padidėjo 12348** vienetais arba **7,8 karto**. Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) išregistruotųjų skaičius augo **po 65,7%** kasmet (Lietuvoje po 46,9%).

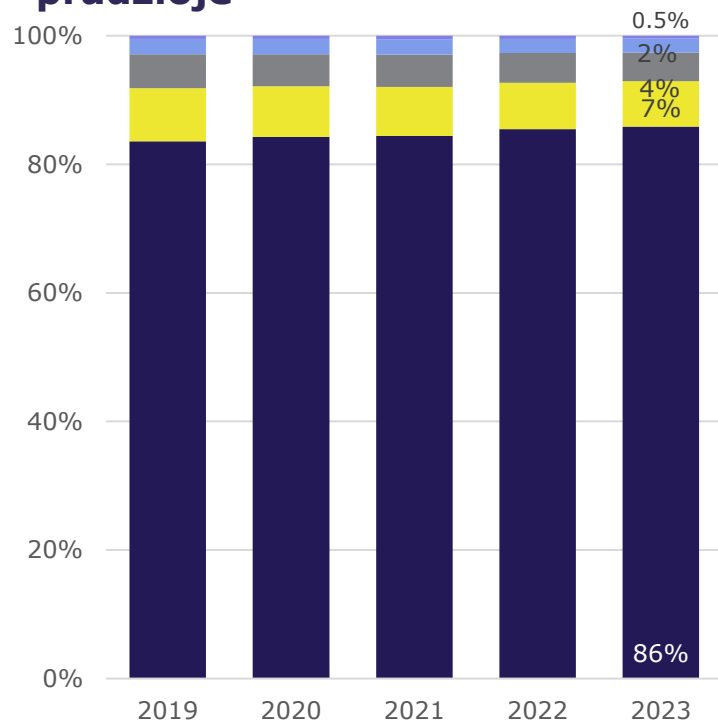
2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų juridinių asmenų skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių. Tai daugiausiai sietina su VĮ Registrų centro* vykdomais registro duomenų tvarkymo darbais, kurių metu išregistruojami veiklos nevykdantys ir privalomų duomenų bei dokumentų neteikiantys juridiniai asmenys.

*Registrų centras: <https://www.registrucentras.lt/naujienos/index.php?mod=news&act=view&id=54017>

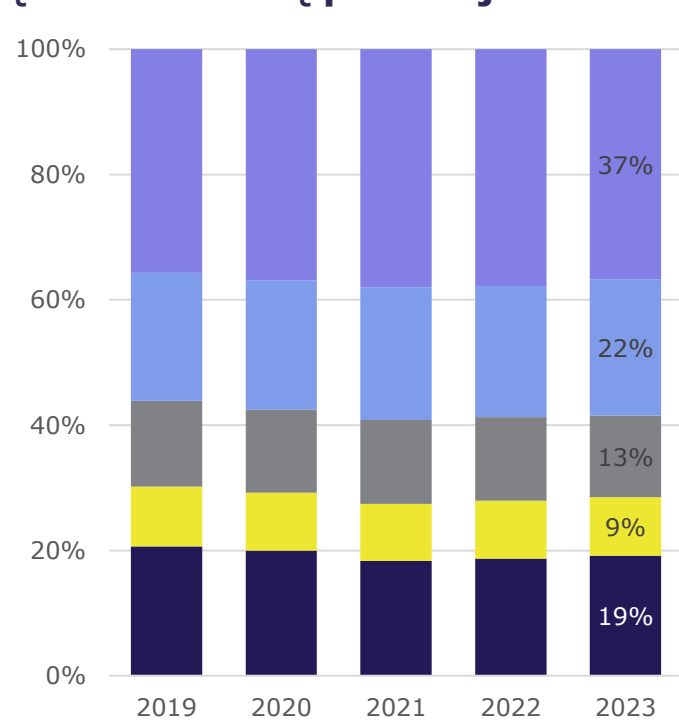
Didelės įmonės sudaro tik 0,5% visų įmonių, tačiau jose įdarbinama 37% darbuotojų ir pagaminama tiek pat produkcijos

Veikiančių įmonių skaičius metų pradžioje

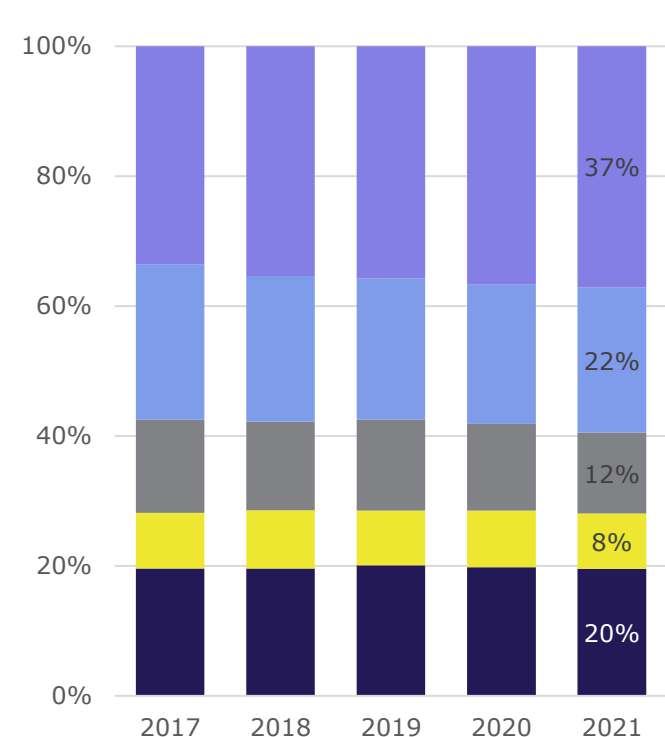
- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Darbuotojų skaičius veikiančiose įmonėse metų pradžioje

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Produkcijos vertė pagal įmonių dydžio grupes

- 250 ir daugiau darbuotojų
- 50-249 darbuotojai
- 20-49 darbuotojai
- 10-19 darbuotojų
- 0-9 darbuotojai

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

2023 m. pradžioje Vilniaus apskrityje veikė 200 didelių įmonių

Didžiausi Vilniaus apskrities darbdaviai

	Įmonės pavadinimas	Įmonės veiklos sritis	Darbuotojų skaičius
	UAB „Maxima LT“	Mažmeninė prekyba	11 842
	VšĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	Ligoninių veikla	6 073
	IKI Lietuva, UAB	Mažmeninė prekyba	5 774
	Vilniaus universitetas	Aukštasis universitetinis mokslas	5 365
	Danske Bank A/S Lietuvos filialas	Finansinių paslaugų veikla	4 135

Šaltinis: Atvira SODRA duomenų bazė, (2022-11 duomenimis)

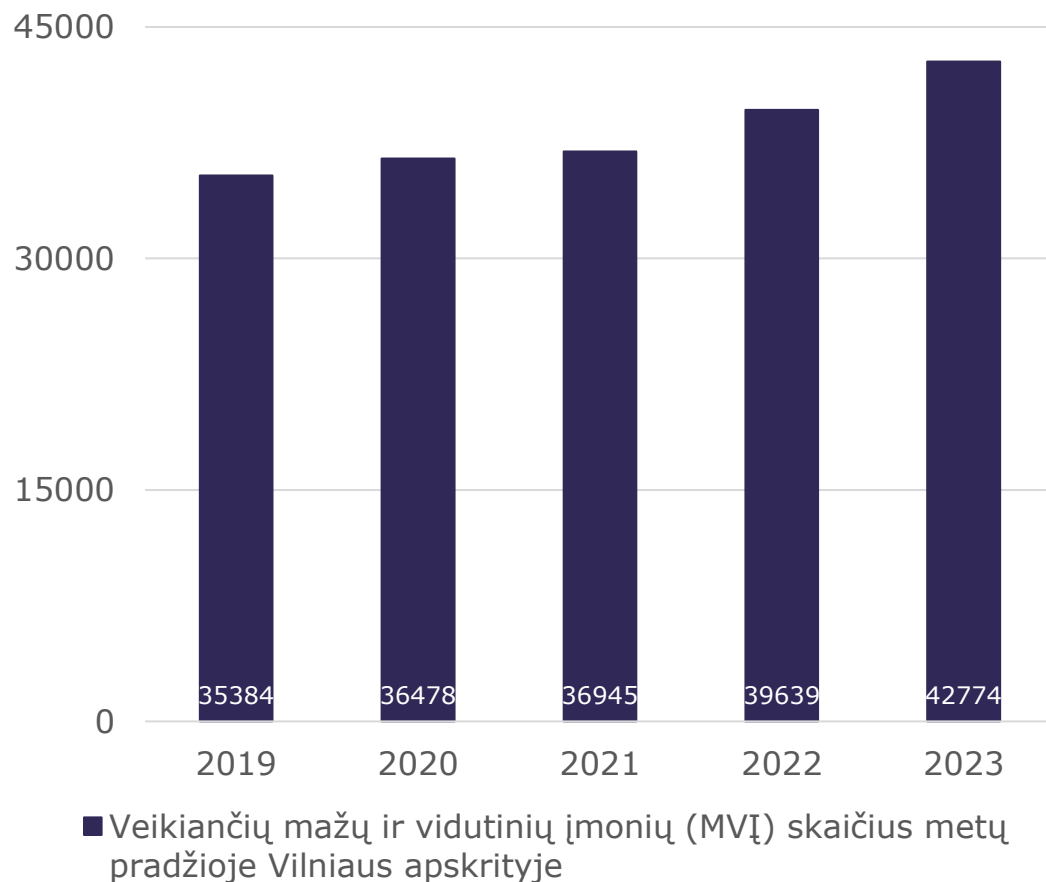
Mažos ir vidutinės įmonės (MVI)

MVĮ skaičius tiek apskrityje, tiek šalyje auga

Veikiančių MVĮ skaičius metų pradžioje, Vilniaus apskrityje vnt.

- 2023 m. pradžioje **99,5%** Vilniaus apskrityje veikiančių įmonių buvo mažos ir vidutinės įmonės.
- MVĮ skaičius siekė **42 774** ir sudarė **42,8%** visų Lietuvoje veikiančių mažų ir vidutinių įmonių.
- MVĮ skaičius per metus Vilniaus apskrityje **padidėjo 7,9%** (Lietuvoje – 8,0%).
- 2022 m. (pirmąkart nuo 2017m.) išregistruotų MVĮ skaičius viršijo įregistruotų asmenų skaičių (išregistruotų MVĮ buvo 3426 daugiau negu įregistruotų).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

2022 m. Vilniaus apskrityje labiausiai augo pačių mažiausių įmonių skaičius

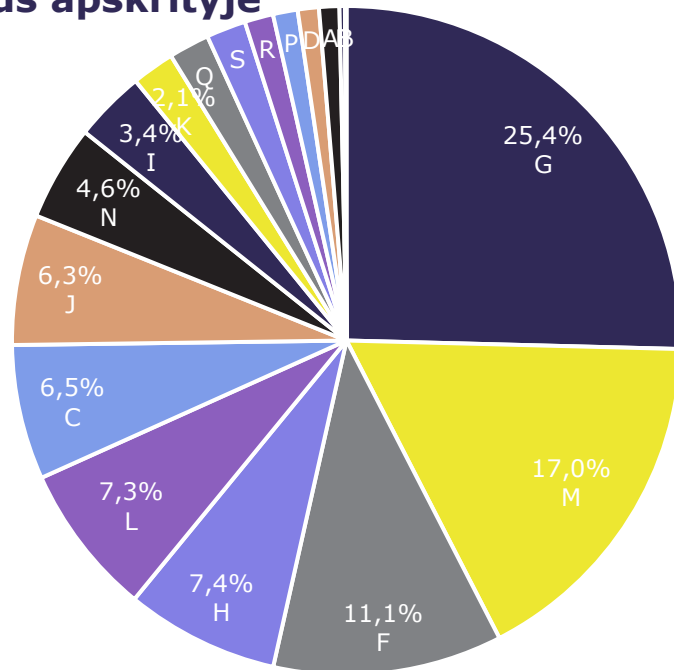
Vilniaus apskrities MVĮ pagal įmonių dydžio grupes, 2023 m. pradžioje

Darbuotojų skaičius	MVĮ skaičius	Dalis struktūroje	Metinis pokytis, %	Indėlis į MVĮ skaičiaus augimą
Viso	42774	100,0%	7,9%	7,9 p.p.
0–4 darbuotojai	31196	72,9%	8,9%	6,4 p.p.
5–9 darbuotojai	5699	13,3%	5,8%	0,8 p.p.
10–19 darbuotojų	3044	7,1%	5,4%	0,4 p.p.
20–49 darbuotojai	1894	4,4%	2,5%	0,1 p.p.
50–99 darbuotojai	581	1,4%	9,2%	0,1 p.p.
100–149 darbuotojai	196	0,5%	3,2%	0,0 p.p.
150–249 darbuotojai	164	0,4%	13,1%	0,0 p.p.

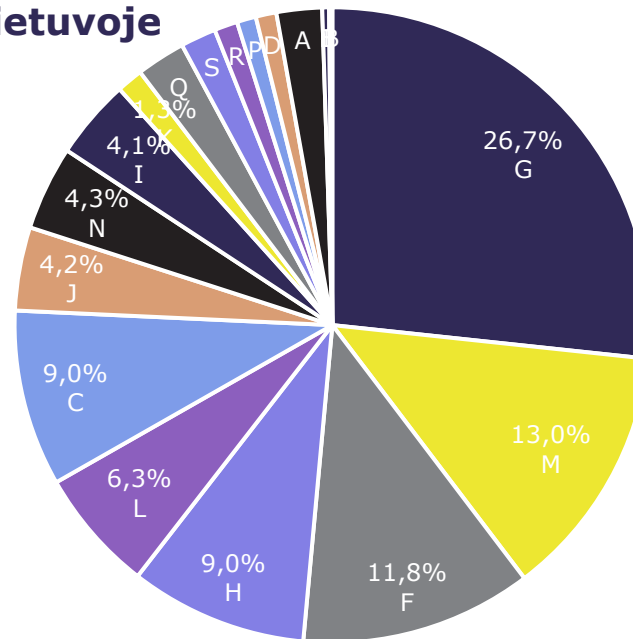
Vilniaus apskrityje daugiausiai MVĮ vykdo prekybinę bei profesinę, mokslinę ir techninę veiklą

MVĮ pagal ekonomines veiklas Vilniaus apskrityje ir Lietuvoje, 2023 m. pradžioje

Vilniaus apskrityje

Lietuvoje

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; F – Statyba; H - Transportas ir saugojimas; L - Nekilnojamojo turto operacijos; C - Apdirbamoji gamyba; J - Informacija ir ryšiai; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; K - Finansinė ir draudimo veikla; Q - Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas; S - Kita aptarnavimo veikla; R - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; P – Švietimas; D - Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas; A - Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė; E - Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas; B - Kasyba ir karjerų eksploatavimas.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Vilniaus apskrities MVĮ struktūros palyginimas su šalies MVĮ struktūra pagal ekonomines veiklas

Vilniaus apskrityje **didesnę** santykinę dalį užima:

- profesinė, mokslinė ir techninė veikla (17,0% apskrityje vs 13,0% šalyje)
- informacijos ir ryšių (6,3% apskrityje vs 4,2% šalyje)
- nekilnojamojo turto operacijų sektorius (7,3% apskrityje vs 6,3% šalyje)

Vilniaus apskrityje **mažesnę** santykinę dalį užima:

- apdirbamoji gamyba (6,5% apskrityje vs 9,0% šalyje)
- transportas ir saugojimas (7,4% apskrityje vs 9,0% šalyje)
- žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (1,0% apskrityje vs 2,3% šalyje)

Vilniaus apskrities MVĮ struktūros pokyčiai

Per metus MVĮ skaičius labiausiai paaugo:

- Profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje (682 vnt. arba 10,3%)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (570 vnt. arba 5,5%)
- Statybose (545 vnt. arba 13,0%)

Per metus MVĮ skaičius sumažėjo:

- Vandens tiekime, nuotekų valyme, atliekų tvarkyme ir regeneravime (1 vnt. arba -0,9%)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius labiausiai augo:

- Statybose (1459 vnt. arba po 9,6% kasmet)
- Profesinėje, mokslinėje ir techninėje veikloje (1341 vnt. arba po 5,2% kasmet)
- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (1006 vnt. arba po 2,5% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2019-2023 m. pradž.) MVĮ skaičius sumažėjo:

- Vandens tiekime, nuotekų valyme, atliekų tvarkyme ir regeneravime (12 vnt. arba po -2,5% kasmet)
- Žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (5 vnt. arba po -0,3% kasmet)

Vilniaus miesto sav. verslumo lygis beveik 2 kartus viršija šalies verslumo lygį (35,0)

Verslumo lygis Vilniaus apskrities savivaldybėse, 2023 m. pradžioje

Administracinė teritorija	Veikiančios MVI, tenkančios 1000 gyventojų, metų pradžioje, vnt.
Vilniaus m. sav.	61,2
Vilniaus apskritis	50,2
Vilniaus r. sav.	32,9
Širvintų r. sav.	24,7
Trakų r. sav.	22,1
Ukmergės r. sav.	21,7
Elektrėnų sav.	20,7
Švenčionių r. sav.	16,7
Šalčininkų r. sav.	16,5

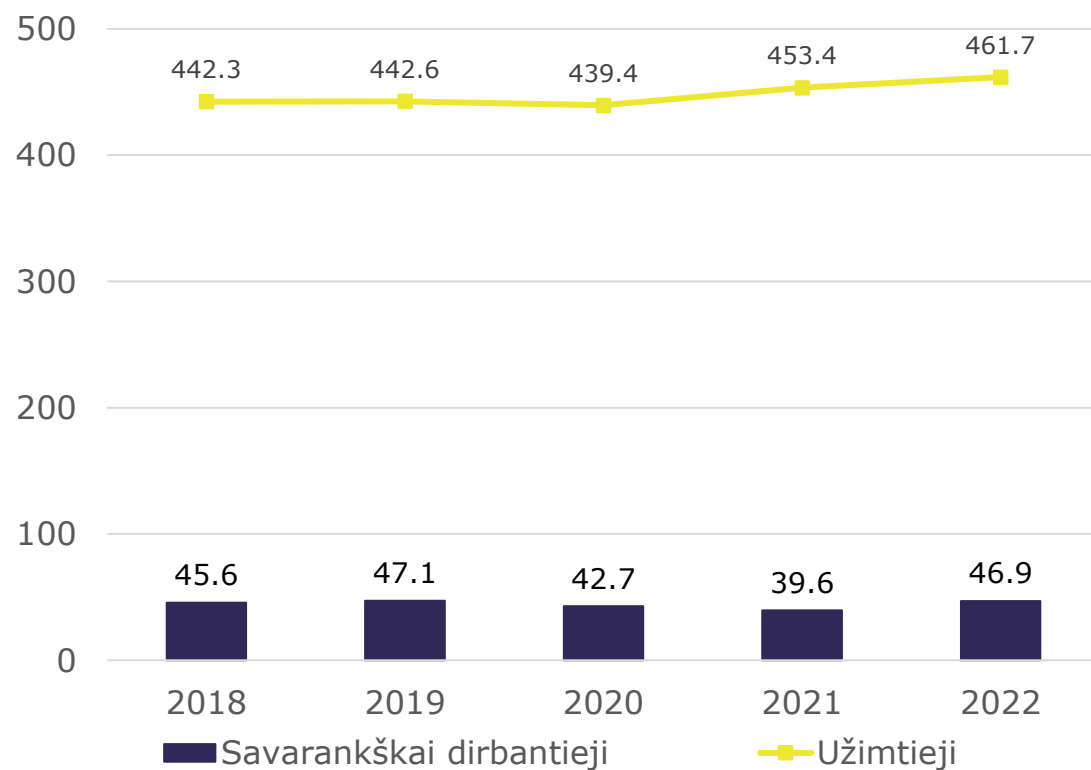

Fiziniai asmenys

≡ Savarankiškai dirbančiųjų skaičius beveik grįžo į priešpandeminį lygį

Savarankiškai dirbančiųjų ir užimtųjų skaičius Vilniaus apskrityje, tūkst.

- 2022 m. Vilniaus apskrityje buvo **46,9 tūkst.** savarankiškai dirbančiųjų asmenų (**28,3%** visų savarankiškai dirbančiųjų Lietuvoje).
- Savarankiškai dirbančiųjų skaičius 2022 m. per metus **padidėjo 7,3 tūkst.** arba **18,4%**. (Lietuvoje savarankiškai dirbančiųjų skaičius padidėjo 14,9 tūkst. arba 9,9%).
- Vidutiniu laikotarpiu, nuo 2018 m. iki 2022 m., Vilniaus apskrityje savarankiškai dirbančiųjų skaičius **išaugo 1,3 tūkst.** asmenų (arba vidutiniškai **po 0,7%** kasmet). (Lietuvoje jų skaičius paaugo 15,7 tūkst. arba vidutiniškai po 2,5% kasmet).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

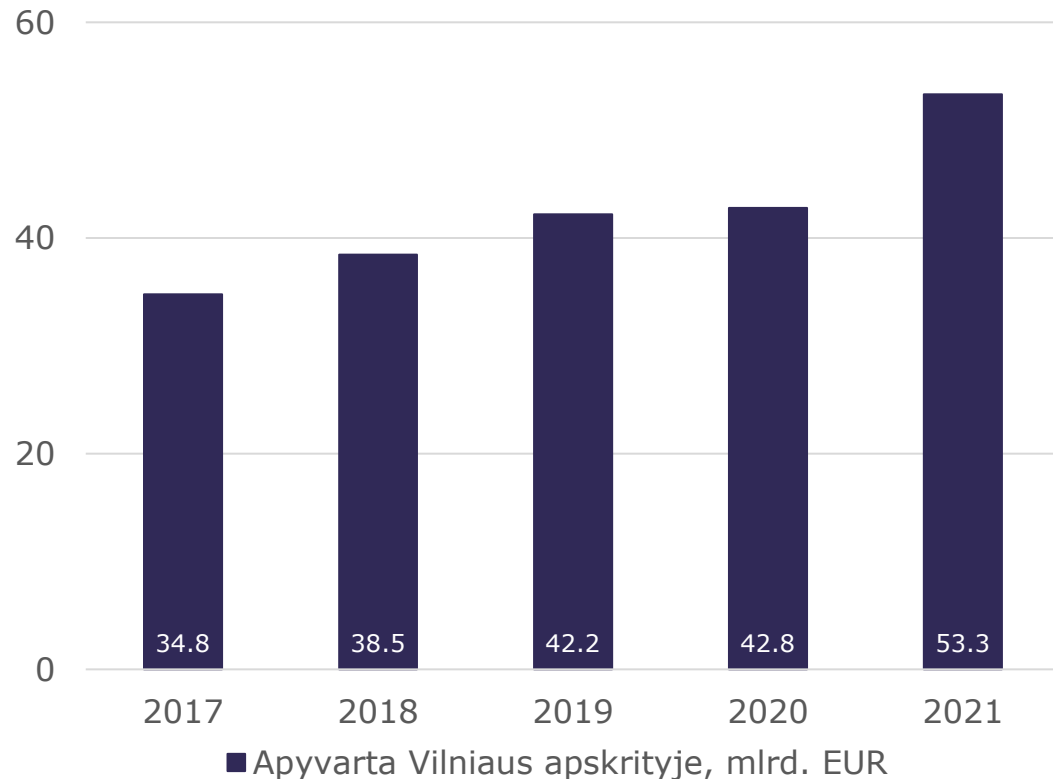
Apyvarta

Įmonių apyvarta Vilniaus apskrityje sudarė 43% Lietuvos įmonių apyvartos

Juridinių vienetų (nefinansų įmonių) apyvarta, mlrd. Eur.

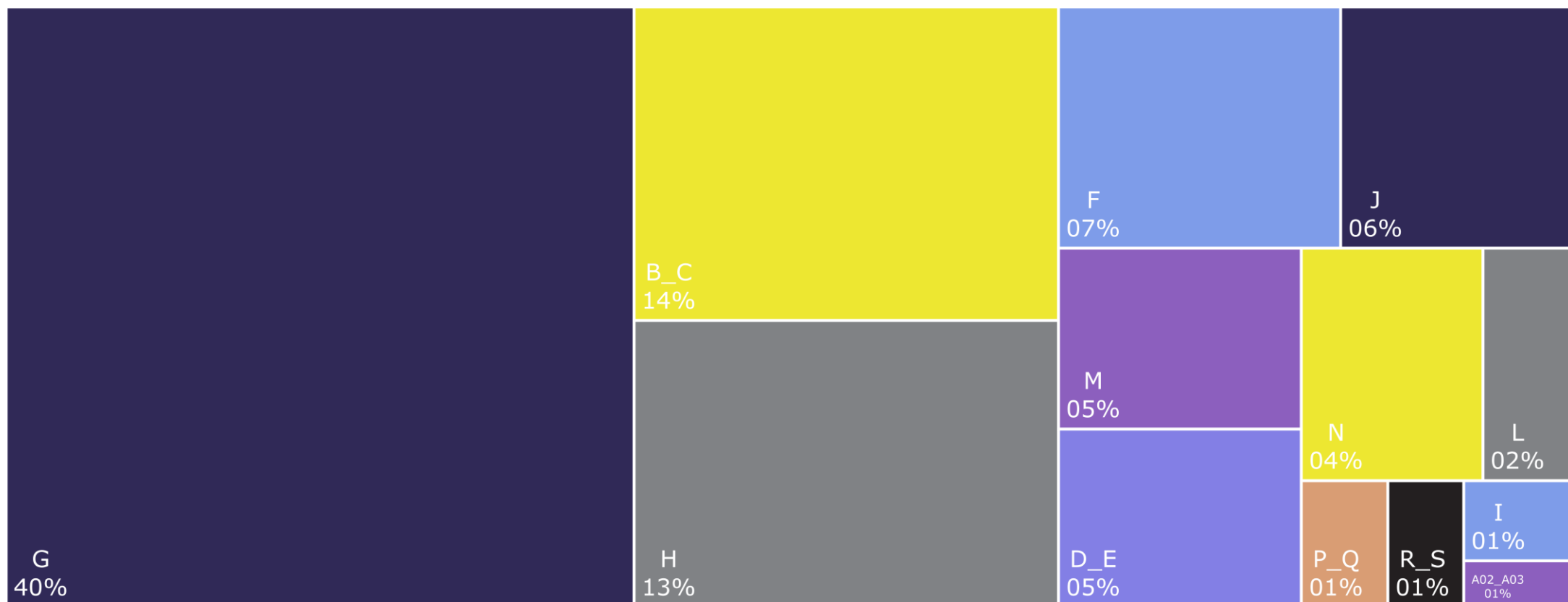

- Įmonių apyvarta Vilniaus apskrityje 2021 m. siekė **53,3 mlrd. Eur** ir sudarė **43,1%** nuo visos Lietuvos įmonių apyvartos
- Per metus apyvarta Vilniaus apskrityje **išaugo 10,5 mlrd. Eur** arba **24,6%** (*Lietuvoje augo 24,0%*).
- Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta **padidėjo 18,5 mlrd. Eur** arba **po 11,3%** kasmet (*Lietuvoje augo po 9,2% kasmet*).

40% apyvartos Vilniaus apskrityje tenka prekybai

Apyvarta pagal ekonominės veiklos rūšis Vilniaus apskrityje, 2021 m.

G - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas; B_C - Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba; H - Transportas ir saugojimas; F - Statyba; J - Informacija ir ryšiai; M - Profesinė, mokslinė ir techninė veikla; D_E - Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas; N - Administracinė ir aptarnavimo veikla; L - Nekilnojamojo turto operacijos; P_Q - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla; R_S - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla; I - Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla; A02_A03 - Miškininkystė ir žuvininkystė.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Vilniaus apskrities įmonių apyvartos pokyčiai 2021 m.

Per metus apyvarta augo visose ekonominėse veiklose, labiausiai:

- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (3,4 mlrd. Eur arba 18,9%)
- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (1,8 mlrd. Eur arba 30,6%)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (1,3 mlrd. Eur arba 22,5%)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta labiausiai augo:

- Didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje, variklinių transporto priemonių ir motociklų remonte (6,4 mlrd. Eur arba po 9,4% kasmet)
- Kasyboje ir karjerų eksploatavime, apdirbamojoje gamyboje (3,4 mlrd. Eur arba po 16,0% kasmet)
- Transporto ir saugojimo sektoriuje (2,2 mlrd. Eur arba po 10,0% kasmet)

Vidutiniu laikotarpiu (2017-2021 m.) apyvarta sumažėjo:

- Meninėje, pramoginėje ir poilsio organizavimo veikloje, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisyme, kitoje aptarnavimo veikloje (0,1 mlrd. Eur arba po -4,4% kasmet)

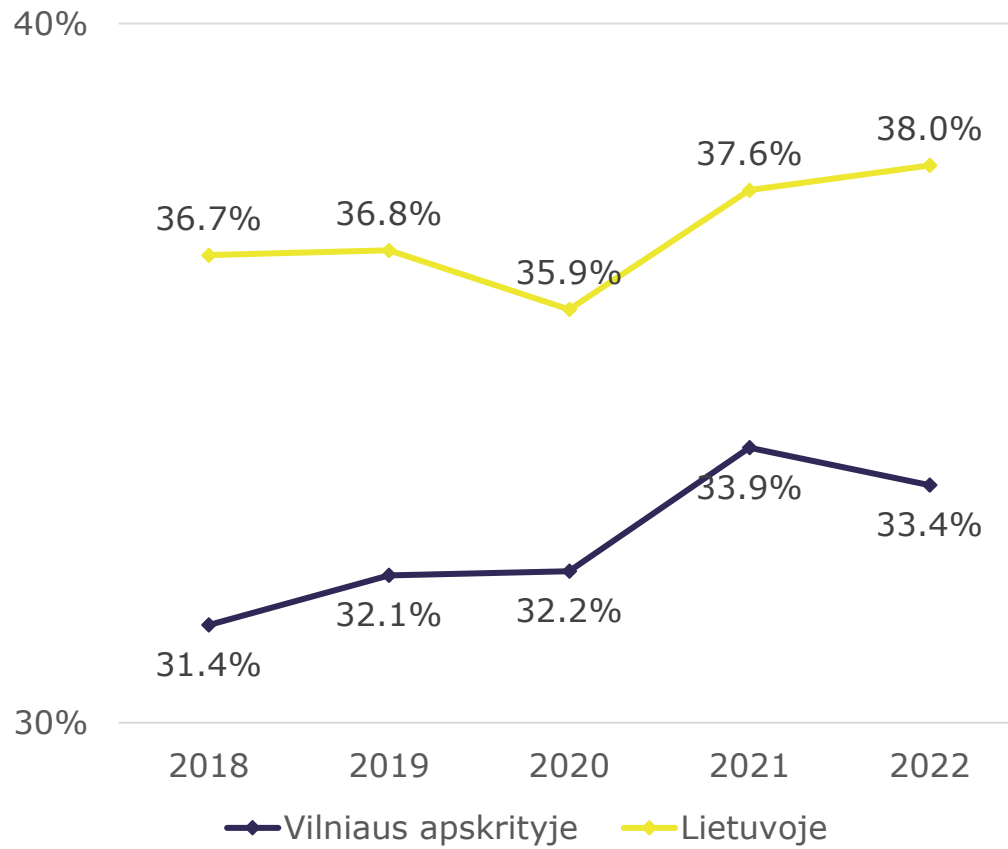
Eksporto struktūra

Vilniaus apskrities ekonomika silpnai priklauso nuo eksporto – vyrauja vidaus rinką aptarnaujantis paslaugų sektorius

Eksporto intensyvumas 2022 m., %

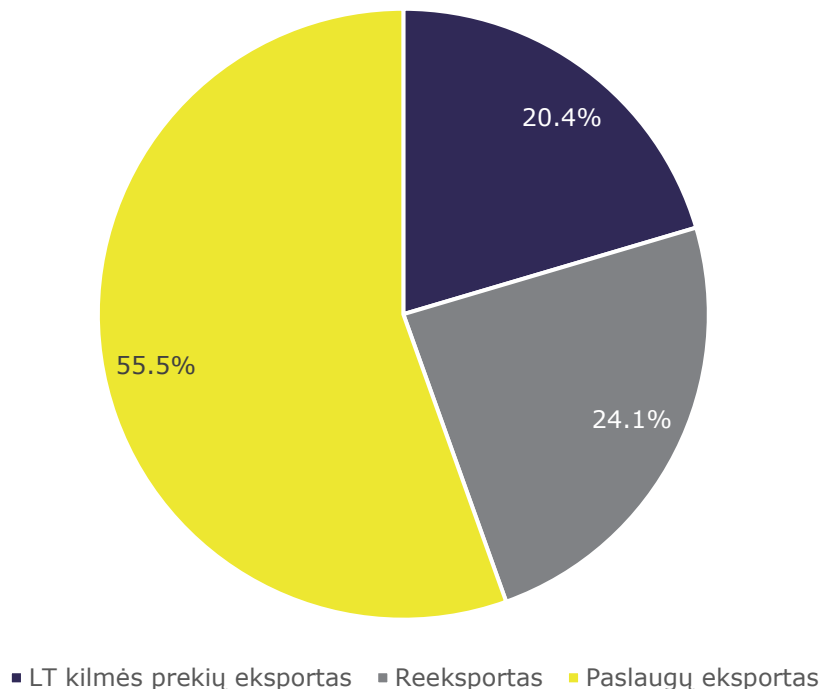
- 2022 m. bendra **prekių ir paslaugų eksporto** vertė sudarė **33,4%** Vilniaus apskrities įmonių pardavimų vertės.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

Pusę Vilniaus apskrities įmonių eksporto sudaro paslaugų eksportas

Vilniaus apskrities įmonių eksporto vertės struktūra 2022 m. (pagal PVM deklaracijų duomenis)

- **44,5%** įmonių eksporto vertės sudarė prekių eksportas.
- Iš jų **20,4%** teko **lietuviškos kilmės** prekių eksportui, o **24,1%** - prekių **reeksportui**.
- Lietuvoje tuo pačiu laikotarpiu prekių eksportas sudarė 56,1%, 38,7% teko lietuviškos kilmės prekių eksportui, 17,4% reeksportui.
- **55,5%** Vilniaus apskrities įmonių eksporto vertės sudarė **paslaugų sektorius** (Lietuvoje – 43,9%).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra, Valstybinė mokesčių inspekcija ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

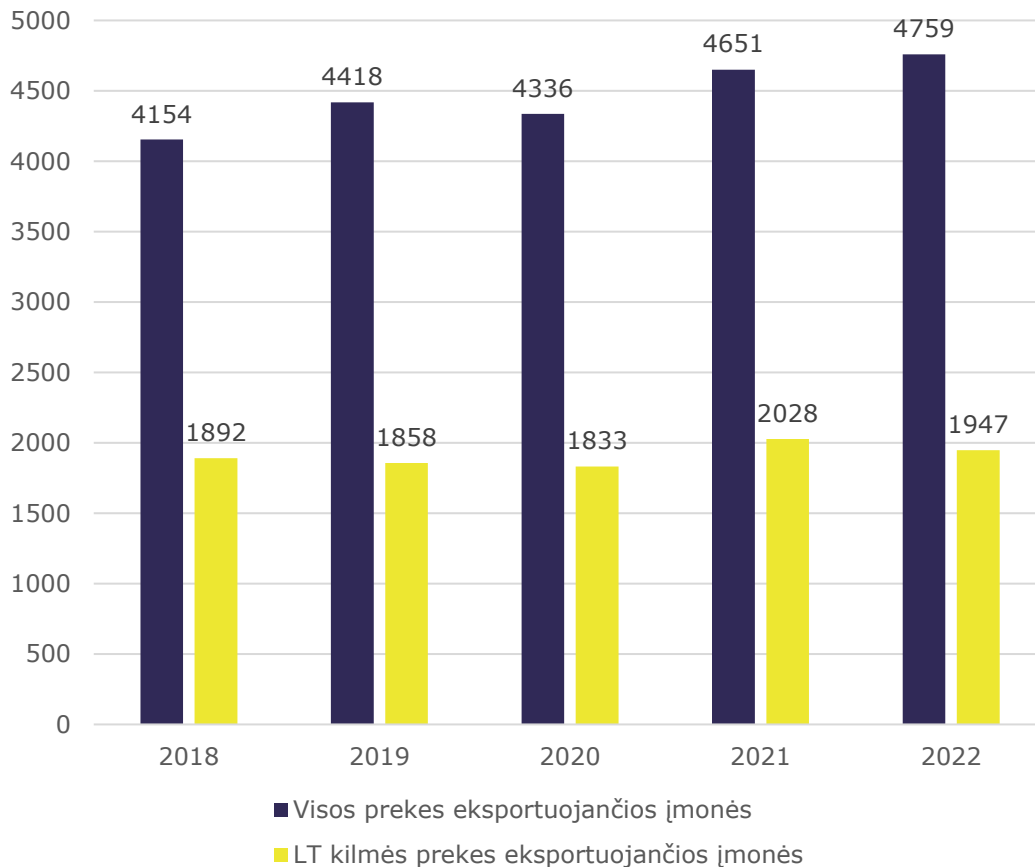
Prekių eksportas

Vilniaus apskrityje veikia 42% prekes eksportuojančių šalies įmonių

Prekes eksportuojančių įmonių skaičius
Vilniaus apskrityje, vnt.

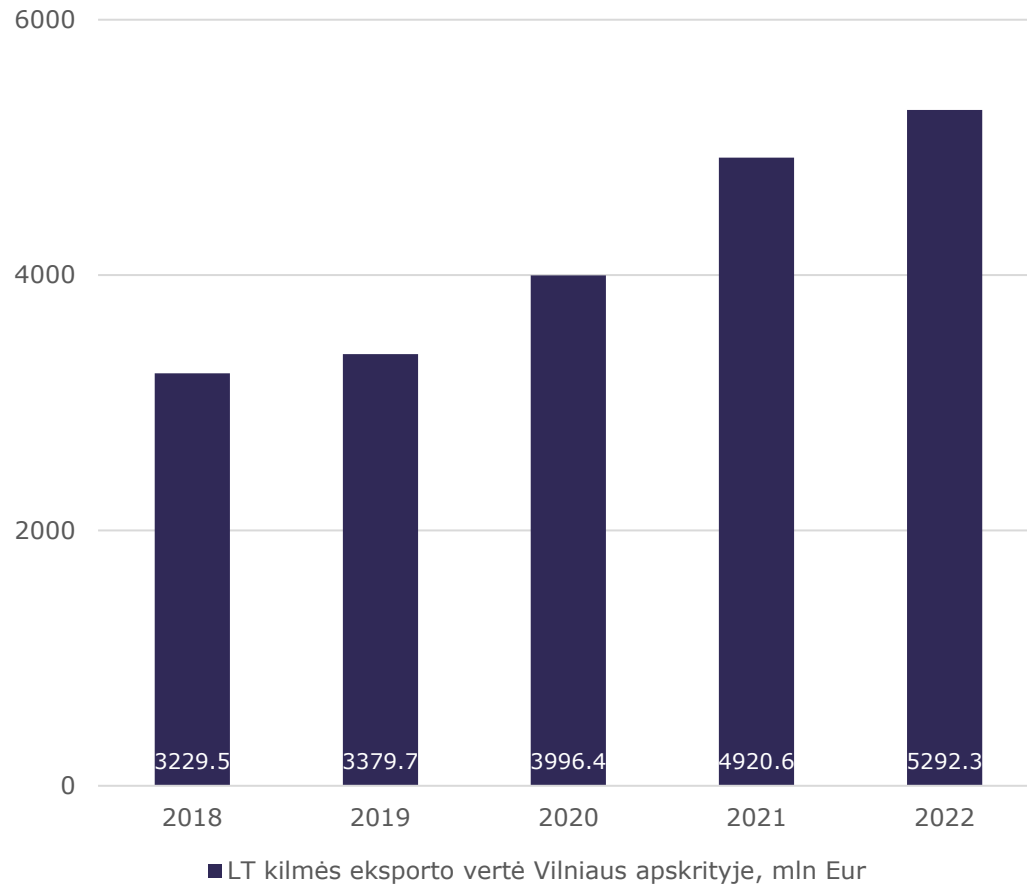
- Vilniaus apskrityje prekes eksportuojančių įmonių skaičius siekė **4759**, tai sudarė **41,7%** visų Lietuvos eksportuojančių įmonių.
- Per 2022 m. apskrityje eksportuojančių įmonių skaičius **paaugo 2,3%**, vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **paaugo 605** įmonėmis arba po **3,5%** kasmet. Lietuvoje augo sparčiau.
- **40,9%** apskrities eksportuotojų prekiaavo lietuviškos kilmės prekėmis. Tai sudarė **36,5%** visų lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių šalyje.
- Per metus lietuviškos kilmės prekes eksportuojančių įmonių skaičius mažėjo visose apskrityse. Vilniaus apskrityje **sumažėjo 4,0%**, vidutiniu laikotarpiu **augo po 0,7%** kasmet (*Lietuvoje augo po 1,1% kasmet*)
- Lietuviškos kilmės prekes eksportuojančios įmonės 2022 m. generavo **beveik pusę** (apie 46%) Vilniaus apskrities eksporto vertės. Tai sudarė **19,5%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

Vilniaus apskrėčiai tenka penktadalis lietuviškos kilmės prekių eksporto vertės

Lietuviškos kilmės prekių eksportas iš
Vilniaus apskrities, mln. Eur

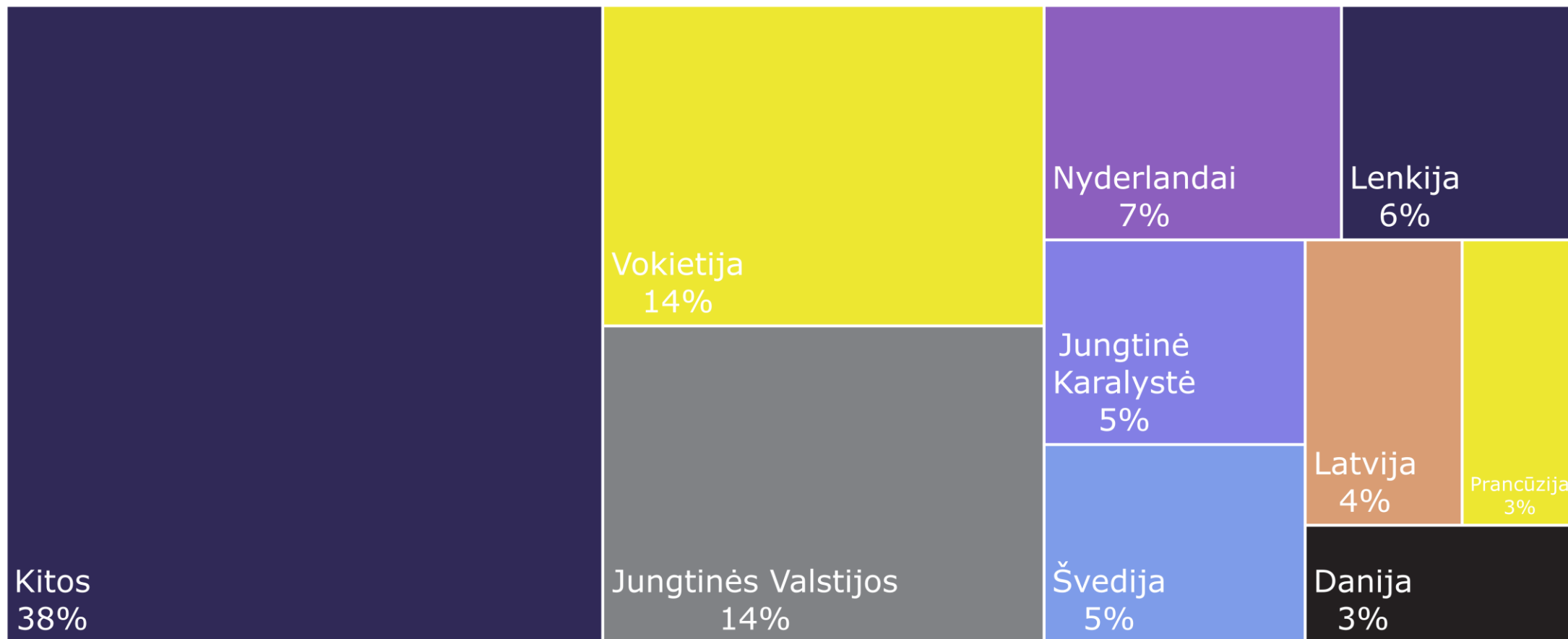

- Lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė Vilniaus apskrityje siekė **5,3 mlrd. Eur** ir sudarė **19,5%** visos lietuviškų prekių eksporto vertės Lietuvoje.
- Per 2022 m. eksporto vertė **išaugo 371,7mln. Eur** arba **7,6%**. Eksporto struktūra labiausiai lėmė lėtesnį augimą nei visoje šalyje (Lietuvoje augo 26,7%).
- Vidutiniu laikotarpiu (2018-2022 m.) **išaugo 2,1 mlrd. Eur** arba **po 13,1%** kasmet (Lietuvoje po 12,0% kasmet).

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

≡ Vokietija ir Jungtinės Valstijos – pagrindinės Vilniaus apskrities įmonių eksporto partnerės

Pagrindinės eksporto partnerės Vilniaus apskrityje, 2022 m.

Šaltinis: Valstybės duomenų agentūra ir Inovacijų agentūros skaičiavimai.

ES - pagrindinė eksporto rinka

- Pagrindinė (**59,1%**) eksporto rinka – **ES-27**.
- Pagrindinės **ne ES** partnerės:
 - **Jungtinės Valstijos** (738,8 mln. Eur arba 14%)
 - **Jungtinė Karalystė** (282,1 mln. Eur arba 5%)
 - **Norvegija** (169,8 mln. Eur arba 3%)
 - **Šveicarija** (100,8 mln. Eur arba 2%)
 - **Nigerija** (65,1 mln. Eur arba 1%)

Eksportas labiausiai augo į:

- Švediją (47,4 mln. Eur arba 21,0%)
- Norvegiją (37,5 mln. Eur arba 28,3%)
- Prancūziją (36,7 mln. Eur arba 26,3%)

Eksportas labiausiai mažėjo į:

- Jungtines Valstijas (82,9 mln. Eur arba 10,1%)
- Kiniją (55,4 mln. Eur arba 72,1%)
- Jungtinę Karalystę (30,4 mln. Eur arba 9,7%)

Eksportas pagal prekių grupes Vilniaus apskrityje, 2022 m.

Didžiausią lietuviškos kilmės prekių eksporto dalį sudarė:

- **Chemijos** produktai (10,8%)
- **Plastikai** ir jų dirbiniai (10,5%)
- **Baldai** (9,4%)

Sparčiausiai lietuviškos kilmės eksportas augo:

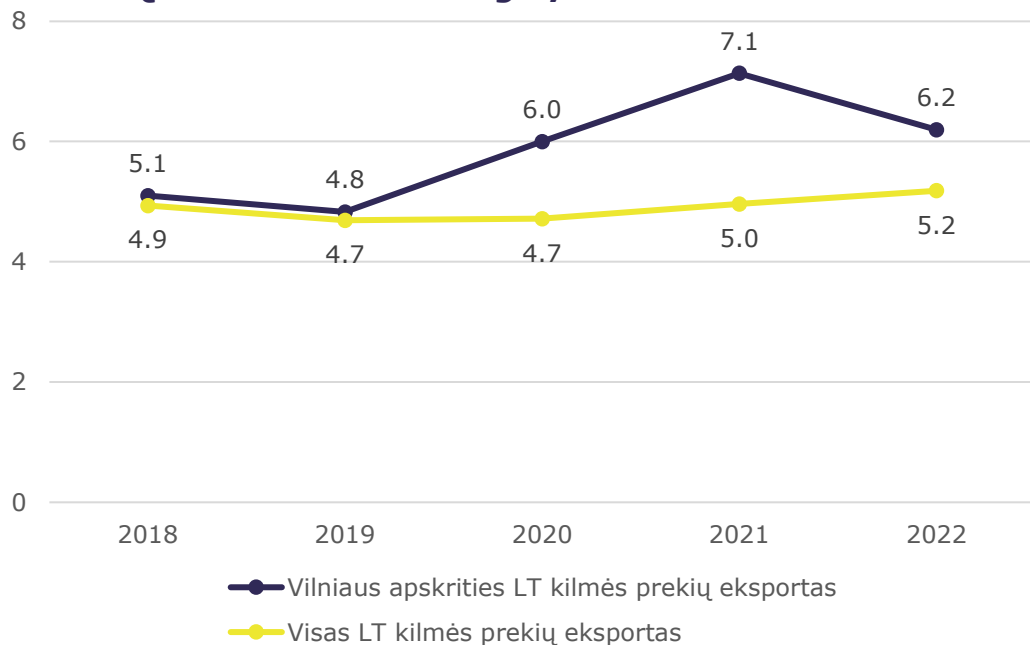
- **Plastikų** ir jų dirbinių (133,5 mln. Eur arba 31,7%)
- **Mašinų ir mechaninių įrenginių**, jų dalių (55,6 mln. Eur arba 23,8%)
- **Vatos, veltinio ir neaustinės medžiagos** (49,9 mln. Eur arba 72,9%)

Labiausiai lietuviškos kilmės eksportas mažėjo:

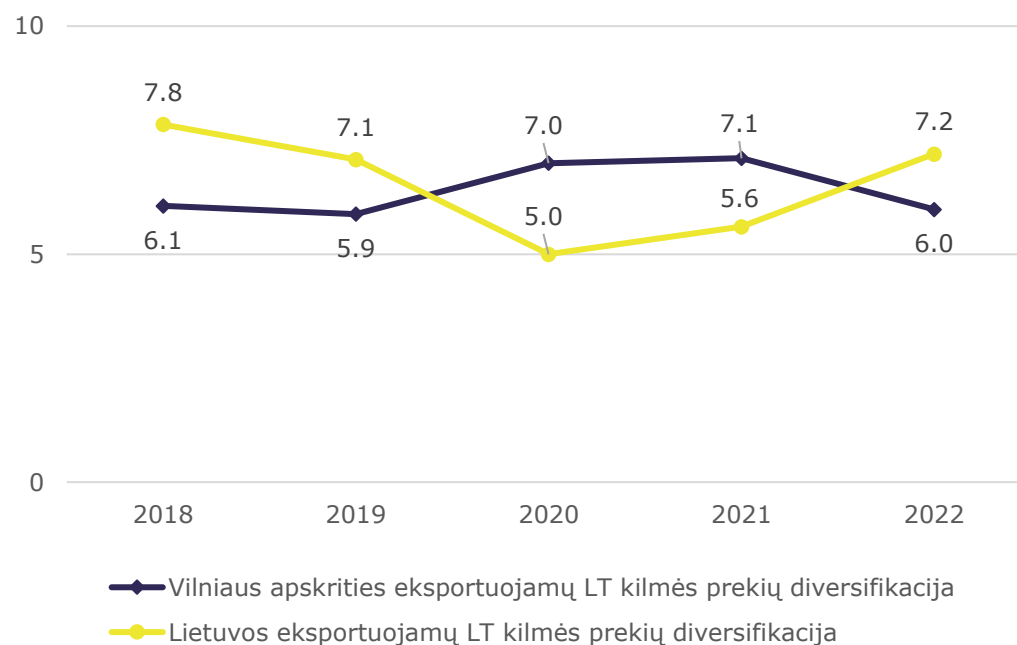
- **Chemijos** produktų (233,0 mln. Eur arba 29,0%)
- Albumininės medžiagos, **modifikuotų krakmolų, klijų, fermentų** (enzimų) eksporto vertė (38,7 mln. Eur arba 11,9%)
- **Organinių chemijos produktų** eksporto vertė (36,7 mln. Eur arba 15,9%)

HHI* vertė parodo pakankamai gerai diversifikuotas tiek eksportuojamas prekes, tiek jų realizavimo rinkas.

Lietuviškos kilmės prekių eksporto rinkų diversifikacija, %

Lietuviškos kilmės prekių diversifikacija, %

*HHI - Herfindahl-Hirschman indeksas plačiai naudojamas įvertinti rinkos diversifikaciją ir konkurencingumą, dažnai naudojamas prieš ar po įmonių įsigijimų ir susijungimų. Kuo rodiklio vertė arčiau 0, tuo didesnė eksporto diversifikacija.

Žemiau 0,01 (arba <1% (arba 100 taškų) – labai konkurencinga rinka/pramonė

Žemiau 0,15 (arba <15%, 1500 taškų) – nekoncentruota rinka/pramonė

Tarp 0,15 ir 0,25 (15%-25%, 1500-2500) – vidutinė rinkos/pramonės koncentracija

Virš 0,25 (> 25% arba 2500 taškų) – aukšta rinkos/pramonės koncentracija

Apibendrinimas

- Didelė dalis Lietuvos verslų koncentruojasi Vilniaus apskrityje. Todėl nuo jos labai priklauso ir visos šalies ekonomikos aktyvumas.
- Pastebima apskrities specializacija IRT srityje. Čia dirba didžiausia dalis užimtųjų. Taip pat šis sektorius pasižymi didžiausiu darbo užmokesčiu bei produktyvumu. Nors paskutiniaisiais metais produktyvumas mažėjo, IRT sektorius turi didelį augimo potencialą. Darbuotojų trūkumas toliau turėtų auginti DU. Tai ves prie augančio atotrūkio tarp skirtingų sričių darbuotojų apskrities viduje, bei didėjančio Vilniaus apskrities atotrūkio nuo likusios šalies.
- Darbo rinka išsiskiria aukštesniu aktyvumo lygiu dėl didesnės darbingo amžiaus gyventojų dalies. Tai rodo ir nemažėjantį apskrities potencialą naujiems verslams steigtis bei esamiems plėstis.
- Verslo aktyvumas Vilniaus apskrityje didelis, tačiau savarankiškai dirbančių asmenų čia yra santykinai mažiau. Jeigu čia koncentruojasi apie 40 proc. šalies verslo aktyvumo (vertinant skirtingais rodikliais), tai savarankiškai dirbantys sudaro tik 28 proc. atitinkamų šalies asmenų. Iš dalies tai gali būti susiję su didesnėmis įsidarbinimo galimybėmis Vilniaus apskrityje lyginant su kitomis apskritimis, didesniu DU lygiu dėl ko samdomas darbas atrodo patrauklesnis. Iš kitos pusės savarankiškai dirbantiems asmenims dažniausiai nėra didelės būtinybės keltis iš kitų Lietuvos teritorijų į Vilnių, o norint dirbti samdomą darbą tenka keisti ir gyvenamą vietą.
- Vilniaus apskrities specializacija IRT sektoriuje ženkliai prisideda ir prie didesnės paslaugų dalies apskrities eksporte. Tačiau bendrai Vilniaus apskrities ekonominis aktyvumas yra mažiau priklausomas nuo eksportuojančio sektoriaus nei likusi šalies dalis. Tai rodo didesnę atsparumą užsienio paklausos šokams.
- Didžiausia Vilniaus apskrities ekonominės raidos rizika – didelė aktyvumo koncentracija į vieną savivaldybę. Vilniaus miesto savivaldybė sudaro absoliučią daugumą visos apskrities ekonomikos. Likusios savivaldybės yra silpnai išvystytos, todėl gerokai mažiau patrauklios. Tai mažiausiai tolygiai išsivysčiusi apskritis visoje šalyje.

www.inovacijuagentura.lt